اخ وطنه

نصیر احمد احمدی
ترتیب وهاب

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱)

د خرې هيلۍ په وزر کې څرېکه شوه. وزر یې ورپاوه، پورته پاتې کېدا یې له اختیاره ووته، لاندې پر شنو لوخو ورغله. چرپ! د ډنډ اوبه باد شوې، هیلۍ لوخو ته ور وښویېده، ځان یې غلی کړ.

په سترګو یې زور را ووست. نه خلاصېدې، په اوبو کې نږدې چرپا راغله، یو چا تېزه ساه وهله، د هیلۍ زړه پورته غورځېده.

پر مخ یې توده سا ولګېده، سترګې یې په زحمت رڼې کړې، زړه یې خولې ته راغی. د سپي تور وربوز و.

د انسان لاس ور وغځېد، هیلۍ نارې کړې، سړي له جېبه تېره چاقو را وایست، یو نرۍ غږ راغی:

- شیرین اغا! مه یې حلالوه، ډېره نه ده زخمي، ساتم یې.

سړي په خوشکه وویل:

–د سپي زویه په دې عقل، سارایي هیلۍ نو اموخته کېږي؟

(۲)

کړپا راغله. پیشو میو کړل. و یې ویل:

–کوکوګله ده. که یې بیا دلته، په کادانه کې ولیدم، مړه به مې کي.

چرګې نارې کړې:

- کوټ، کوټ ، کټات.

پیشو وویل:

–کوکو ګلې ته دومره چاپلوسي مه کوه! څه دې کړي؟ دوه خیرن چرګوړي په دومره نارو نه ارزي. پوره څوارلس تازه هګۍ دې ورستې کړې.

د بوټونو غږ د کادانې له وره سره ودرېد. پیشو پورته پروړې (بوسو) ته وخته. ځان یې غلی کړ. د غوړیو له زنګ وهلو ټیمانو جوړه دروازه مازې چوله شوه. درب، خړه هیلۍ پر خړه ځمکه ولوېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دروازه بېرته پورې شوه.

سېرلي ناره کړه.

-بس، مورې خو ماړه شوو، یوازې همدا خیرنه پاتې وه.

پیشو له پورته را ټوپ کړل، تر هیلۍ راوګرځېده، ورو یې وویل:

-سېرلیه! بد نیتي مه کوه. تر تا لوڅ کوني خو اوس هم ښه ده.

سېرلي منډه ور واخیسته، پیشو پورته پروړې ته ور ټوپ کړل.

چرګې وویل:

-پیشو، ټکې حیا نه لرې، کوچنیان به څه درنه زده کړي.

پیښو ور غږ کړل:

-په دوو مردار خورو چرګوړو دومره مه نازېږه! ویده دي.

بېرته را کښته شوه. تر هیلۍ را وګرځېده، ویې ویل:

-وزر دې ډېر درد کوي؟

چرګې ور ناره کړه:

-وه کم عقلې! مات وزر نو بې درده وي!؟

پیشو، هیلۍ ته نوره هم ور نږدې شوه. هیلۍ په راوتلو رډو سترګو ورته کتل.

پیشو وویل:

-رحمدله، خدای دې دا غټې سپږمې ورکې که، دا ښکلی بشر نو د ویشتلو وا؟

سره ژبه یې د هیلۍ پر مات وزر تېره کړه. له ژبې یې ټک وایست، بېرته د پروړې سر ته وخته.

سېرلي وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–چاپلوسي دې بې څه نه وه.

پیشو ور غبرګ کړل:

–ته چا نه يې غرېولی، کرار کېنه، د وزر وينه مې ور پاکه کړه. ښه شوه. زخم به يې ژر جوړ شي.

د چرګې د ټېر له ګټو، تخته بڼکو د چرګوړو چونګا راغله. چرګې وويل:

–پیشو! ستا په مردارو ناړو کې به څه وي!؟ سم ووايه چې وينې ته پېريانو ونيولې.

پیشو پرېوته، لکۍ يې تر خېټې راوګرځوله، اوږد اررېمی يې وایست، پزه يې کش کړه، ويې ويل:

–سېرليه ټيزنه، کم خوره. هوا دې بدله کړه.

سېرلی غلی پروت و.

پیشو وويل:

–په دنيا کې مې د دوو کسانو له بويه بد راځي، يو د سېرلي، بل د رحمدل، اوف! ورک يې که، سا به دې در بنده کي.

له پروړې را کښته شوه. تر هیلۍ را وګرځېده، ودرېده، د هیلۍ پر مات وزر يې سره ژبه تېره کړه.

د چرګې ناره راغله:

–هیلۍ! ولې دې وابې ورته وتلې دي، اوږده، کلکه منبوکه لرې، دومره عاجزي ښه نه ده. پیشو به دې اخېر وخوري.

هیلۍ وترهېده. په دېوال پورې يې ځان ونیو.

پیشو وويل:

–هیلۍ! يو به د چرګې نه منې، دورواغ درته وايي، له وزره راوتلې وينې دې د خولې خوند را بد کړ، بس. ستا لپاره مې وڅټله.

هیلۍ چرګې ته ور نږدې شوه. مات وزر يې له ځانه بېل نیولی و.

چرګې پیشو ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بلا دې په دا سپينو سترګو شه، ټکی شرم نه لرې.

پيشو په پروړه کې ځان ته ځای جوړ کړ، غلې پرېوته.

چرګې هيلۍ ته وکتل، و يې ويل:

-نوره هم را نږدې شه!

هيلۍ ورغله.

چرګې وويل:

-له ما مه لرې کېږه، همدا ځای درته ښه دی.

غلې شوه، و يې ويل:

-ښه کيسه وکه. چېرته يې وويشتې؟

هيلۍ غريو واخيسته.

پيشو ور غږ کړل.

-مه يې پازابوه.

چرګې وويل:

پيشو! چوپه خوله ښه ښکارې.

هيلۍ ته يې وکتل، وبې ويل:

-ښه ګرانې، چېرته يې وويشتې؟

هيلۍ په غريو کې وويل:

-سهار وخته له نورو هيليو سره په هوا کې روانه وم، اول مې په وزر کې څرېکه شوه، بيا درب راغی، پر ګڼو لوخو ورغلم

پيشو په خبره کې ور ولوېده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بیا دې پر مخ توده ساه ولګېده، سترګې دې رڼې کړې، تور، بدرنګه وربوز دې ولید.

د هیلۍ سترګې رډې را وختې:

-پیشو له کومه پوهېږې؟

چرګې وویل:

-دلته بې تر اوسه ستا غوندې درې نورې سارایي هیلۍ هم راوړې دي، ټولو همدا یوه کیسه کوله.

هیلۍ وویل:

-هغه هیلۍ چېرته دي؟

پیشو ور غبر کړل:

-رحمدل وخوړې.

هیلۍ یو دم وژړل.

چرګې وویل:

-وه کم عقلې پیشو، دا خبره نو د کېدو وه!؟

هیلۍ په ژړا کې وویل:

-ما هم خوري؟

چرګې وویل:

-نه. تا به ولې خوري!

پیشو ور غبر کړل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–دورواغ درته وايي. ته نو څه د رحمدل د پلار لور يې. د خوراک لپاره يې ويشتلې يې. بس، څو ورځې به د رحمدل کوچنی زوی سات دربانديې تېر کړي، بيا به دې کټوې ته ور واچوي، د خوندورې يخنې ښوروا وړ يې، پاسته هډوکي به دې ما ته هم را ورسېږي.

چرګې ناره کړه.

–ډېر مردار مخ دې دی.

پيشو پر خپلو شونډو سره ژبه تېره کړه:

–چرګې مخ دې تور، سپينه وغرېدم، ته ووايه، د تېرو دريو هيلو هډوکي مې ونه خوړل؟

چرګه غلې شوه، د هيلی ژړا زور ونيو.

سېرلي چيغه کړه:

–غوېونه مو را وخوړل. خوب ته مې پرېږدئ که نه!

د سطل کړنګا راغله. چيغې شوې.

چرګې هيلی ته اشاره وکړه. دواړو د دېوال تر لوی سوري دباندې وکتل، يوه ځوانه نجلی د ړنګ سطل تر څنګ ناسته وه، ژړل يې، خپل سر ته يې لاس نيولی و. په عمر پخې ښځې له خپلو ګوتو د نجلی تور وېښته جلا کول.

ښځې يودم چيغه کړه:

–وه غلې، کاسيرې! سل وارې مې درته ووېل چې په دې نرې، ګاچ ټيکري کې د باندې مه وځه، خو ته د سړي لور نه شوې. تر دې خو چې لوڅه کارېز ته لاړه شې.

ښځه غلې شوه. يودم يې ووېل:

–ما ته وګوره، يوولس وارې لنګه شوې يم، تر اوسه مې خدايکه له خپل سړي پرته يو وېښته هم چا ليدلی وی. د شپې هم له ټيکري سره پرېوځم، ښکلې په پرده کې ګرځم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجلۍ ژړل...

ښځې چيغه کړه:

–له مخې مې ورکه شه! بيا دې په دې نرۍ ټيکرۍ کې و نه وينم!

نجلۍ کوټې ته ننوته.

ښځې غټ دېګ ور واخيست، د غوا غولانځو ته په جګو پښو کېناسته. د شيدو له لومړۍ دارې سره د پيشو غږ راغی:

–کوکوګله بيا ولې داسې سره اېشي؟

چرګې ور وکتل، پيشو يې تر څنګ ولاړه وه.

پيشو وويل:

–د دې خلکو ټول کارونه همداسې دي، سر ته يې پام وي، کونې ته نه. د کوکوګلې خيشتک ته وګورئ. پرې دی. دا خو په ربښتيا هم ښکلې په پرده کې ګرځي.

چرګه او هيلۍ بېرته شا ته شوې. پيشو هم ورپسې ورغله. هيلۍ وويل:

–دا څوک وه؟

چرګې وويل:

–کوکوګله، د رحمدل ښځه.

غلې شوه.

پيشو ور غږ کړل:

–ولې يې زړه ور اوبه کوې، ټوله کيسه ورته وکه.

چرګې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه ورته ووایم؟

–ورته ووایه چې دا د رحمدل مشره ښځه ده، رحمدل یوولس اولادونه ترې پیدا کړل. دوه زامن او نهه لونې، خو کال مخکې بې پېغله لور په بدل ورکړه، نوې ښځه بې راوسته. رحمدل وایي چې دوه زامن مانا یو زوی، یو زوی یانې هیڅ. ښه او بده پېښېږي، نارینه باید یو درجن زامن ولري.

چرګه په خبره کې ور ولوېده:

–نو دا کیسې ولې هیلۍ ته کوې؟ د هغې بې پرې څه؟

پیشو وویل:

–هیلۍ باید هغه څوک وپېژني چې دا خوري، اخ! رحمدل نو د غوښې شوقي دی، میاشت مخکې بې د ژوندي پسه پر لم غاښونه ټینګ کړل.

د هیلۍ روغ وزر ولړزېد.

چرګې وویل:

–هیلۍ! چرت مه خرابوه، لونې بې خورې دي.

پیشو وویل:

–نو په دې وطن کې خوارې خلک کله واک لري!

هیلۍ په ژړا کې وویل:

- باید له دې ځایه لاړه شم.

پیشو وخندل:

–داسې خبره وکه چې له عقل سره جوړه وي، د رحمدل کور څلور هسک دېوالونه لري، ور هاخوا باغ دی، ځه! له باغه هم واوښتې، له غوربور سره به څه کوې؟ له سپېرمو بې ان په غره کې هم نه‌شې خلاصېدای.

هیلۍ چرګې ته نا امېده سترګې ور واړولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګۍ وویل:

–دومره ځان ناکاره مه اچوه. غوبرور دې ليدلی دی، د رحمدل ښکاري سپی.

د هيلۍ ژړا تېزه شوه.

چرګۍ وويل:

–راځه چې باغ ته لاړې شو، پام به دې غلط شي.

هيلۍ په ژړا کې وويل:

–دباندې مو پرېږدي؟

–هو، يوازې سېرلی منع دی، د تاکونو پاڼې خوري.

د پيشو غږ راغی:

–هيلۍ، که زما منې د رحمدل له سترګو لرې ګرځه! د دې خلکو د پام کار دی، وبه دې ويني، يو وار به بې د هيلۍ ښوروا ته زړه وشي.

چرګې ورو وويل:

–هلئ بچيانو خوب مو ډېر وکړ. راځئ! باغ ته ځو.

د چرګې د ټېر له پستو بڼکو دوه ژېړ چرګوړي را ووتل. چرګه مخکې شوه، له سېرلي پرته ټول له سوري ووتل. هيلۍ شا و خوا وکتل، يوه دېوال ته کتار خامې کوتې ولاړې وې.

پيشو ژېړې غوا ته ور وګرځېده. و يې ويل:

–غوا غولنې! ډېر مغرور مخ دې نه دی نيولی!؟

د غوا غټې سترګې رډې را وختې.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې داسې په ټره کې يې؟ څه دې کړي؟ په هضم شويو خوړو له سره شخوند وهې.

غوا رمباړه کړه:

–اخ! تږلې يم، که نه درکې ختلم.

پيشو وويل:

–شکر! ځينې کسان همداسې تږلي ښه دي.

په چړګه او هيلۍ پسې چابکه روانه شوه.

له کوره باغ ته کوچنی ور ور پرې و. په کور کې شين ډکی نه ښکارېده، خو باغ ګڼ تاکونه لرل، بل سر ته يې د توتانو زړې ونې ولاړې وې.

هيلۍ يو ناڅاپه منډه کړه، د لښتي رڼو اوبو ته ور ولوېده. اوږده ژېړه مښوکه يې د وزر په لندو ښکو کې ننه ايسته.

چرګې ورغږ کړل:

–په اوبو کې همداسې لاندې ځه! لښتی د توتانو سيوري ته تللی دی.

چرګې يو دم چيغه کړه. په منډه د خپلو چرګوړو مخې ته ودرېده، سترګې يې رډې راوختې، شا و خوا يې وکتل، سره ساه يې وايسته، د يوه چرګوړي له ژېړې مښوکې يې د انګورو غوره لرې کړه. ورو يې وويل:

–پام ! دنيا ته نوي راغلې ياست، فکر کوئ چې ټول مو د مور غوندې مهربانه دي، رحمدل نه پېژنئ! خام به مو وخوري.

پيشو وويل:

–چرګې! زه خو اوږدغوږي ته وايم.

چرګه له خپلو چرګوړو سره د لښتي پر ژۍ روانه شوه.

ناڅاپه د يوه چرګوړي پښه وښويېده، چرګې نارې کړې، هيلۍ په بېړه بېرته را وګرځېده، اوږده غاړه يې ور وغځوله. د چرګوړي وزر يې په خپله مښوکه کې ونيو، وچې ته يې را وايست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګوړي وېوخل، چرګې ژړل...

پیشو وویل:

-چرګې! ښه مور نه یې!

سپي وغپل، پیشو ونې ته وخته. سپی لاندې ورته ودرېد. خوله یې پورته ونیوله، څو ځله یې وغپل.

پیشو وویل:

-ډېر بد مخ دې دی. د موږکانو زار (زهر) به درته پیدا کوم.

سپی هیلۍ ته ور وګرځېد. هیلۍ وارخطا وه. سپي خپلې اوږدې شونډې ویړې کړې، هیلۍ ته یې سپین غاښونه ور وښوول، پوه یې کړه چې لرې تګ یې په خیر نه دی.

هیلۍ لړزې اخیستې وه.

سپی روان شو.

چرګې وویل:

-هیلۍ، که ته نه وای، زوی به مې مړ و.

پیشو له ونې را کښته شوه. ټول د توتانو خوا ته ورغلل. نجونې وې، ځینو جامې پرېمنځلې، نورو غالۍ ته برسونه نیولي وو.

یو دم یوې له رنګه سرې پېغلې منډه را واخیسته. هیلۍ یې له اوبو ور پورته کړه، پر خپل مخ پورې یې ونیوله. و یې ویل:

-اخ! ځار، څومره ښکلې.

بله نجلۍ راغله، د هیلۍ وزر یې وکوت. له یوې ټوټې یې تراډه وایسته، وزر یې وتاړه.

دواړې بېرته لندو جامو ته ورغلې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې کور کې زړه شوم، خو د یوې هم داسې مینه نه راباندې راغله.

چرګې ور غږ کړل.

–نه اخلاق لري، نه رنګ. مینه خو دلیل غواړي.

پیشو ناره کړه:

–خدای خو هسې خره نه يې پیدا کړې، له پتارۍ را دې خوا شه.

هیلۍ مخ ور واړاوه، خره تر یوې ونې لاندې ولاړه وه، لړ ور ها خوا پر یوه ټیټ لرګي باندې ټومبل شوې زړې ټوټې باد رپولې.

هیلۍ چرګې ته مخ ور واړاوه:

–پتارۍ؟

چرګې وویل:

–د رحمدل مشره لور يې همدلته پرېمنځله، دا خلک د مړي د پرېمنځلو ځای ته پتارۍ وايي.

پیشو خرې ته ورغله، ترې را تاو شوه، و يې ویل:

–زړه مې دی چې په دا تور کوناټې دې کلکه خوله در ولګوم.

چرګې ور ناره کړه:

–وه مردار خورې، پخوا خو داسې بې‌ادبه نه وې، څه درباندې وشول. لکه چې دا پوچې خبرې دې له رحمدله زده کړې!

پیشو وویل:

–خرې ته دې پام دی!؟ داسې مظلومه قواره يې نیولې چې ستا به هم غوسه ورته راشي.

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-تر تا خو اوس هم ښايسته ده، ورته وګوره، غټې تکې تورې ښوورې سترګې لري.

پيشو وويل:

-سترګې يې څه کوې، دومره غټه ده، خو پرون کوچني سپي سپکه کړه، د زړه دربا يې رحمدل هم اوربدله.

خرې وويل:

-نو څه مې کړي وای؟

-يو څه زړوره شه.

-څنګه؟

-اوس به يې در وښيم.

پيشو ونې ته وخته، سپي ته يې ور ناره کړه:

-اوږد غوږې، خرې کنځلې درته وکړې.

سپی په سترې سا راغی.

پيشو وويل:

-خره وايي چې د سپي ډېر سپی مخ دی.

سپی وغربد.

-خرې، رښتيا؟

نږدې ورغی. د خرې اوږده غوږونه لړزېدل.

پيشو وويل:

-خرې! شا ور واړوه، خولې ته يې سمه مضبوطه لغته ورکه.

خرې له وېرې ډکې سترګې پورته پيشو ته ونيولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–زما خبره ومنه. نه تاواني کېږې.

خره یو وارې پورته وغورځېده، سپي کوړنچ وهل، پر ونه ورغی، درب. ولوېد. بېرته پورته شو، منډه یې واخیسته.

پیشو له ونې را ټوپ کړل، خرې ته ورغله:

–ځومره اسانه وه. عاجزي هر وخت په درد نه خوري. د سپي به دا لغته ټول عمر په زړه وي. بیا به پورته درته و نه ګوري.

هیلی نجونو ته وکتل، و یې ویل:

–چرګې! دا ټولې د رحمدل لونې دي.

پیشو چیغه کړه:

–چوپ.

پرېوته، پر چمن یې غوږ کېښود. ګڼو وښو ته پر ټټر ور وښویېده، یوه شېبه غلې وه، بیا یې یو دم ملا سره راټوله کړه، ټوپ یې کړ. بېرته راغله. په غوسه یې وویل:

–چرګې، دا تا هوښیار کړي دي.

–څوک؟

–موږکان. زما تر ټوپ له مخې سوري ته ننووت. پرون هم له یوه سره غرېدې.

هیلی وویل:

–موږک له تا ډارېږي، ته له سپي، ولې؟

پیشو لمر ته پرېوته، و یې ویل:

–هیلۍ! ته خو تر خرې هم کم عقله یې. موږ د یو بل دښمنان یو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–خو ما څو ځایه موږک، پیشو او سپی ګډ سره لیدلي دي، د انسانانو په کورونو کې اوسېدل، د یو بل ښه دوستان وو.

چرګې ورو وویل:

–هیلی! ستا لپاره وایم. بل ځای داسې ساده خبره مه کوه!

د خندا غږ راغی، دواړو ور وکتل، پیشو په چمن کې رغړېدله. وروسته یې په خندا کې وویل:

–هیلی! څه دې وفرمایل؟

–څه چې دې واورېدل، خو زه رښتیا وایم، ما نیمه دنیا لیدلې ده، په ډېرو ملکونو کې مې د خلکو په منځ کې ژوند کړی.

د پیشو خندا زور ونیو.

چرګې وویل:

–هیلی! پټه خوله دې ښه وه. هوښیاره مالومېدې.

هیلی وویل:

–رښتیا وایم. هر ځای خو رحمدل دوی نه‌شته چې د هوا مرغان لا نه دي ترې پاتې. په نوره دنیا کې انسانان د مرغانو عزت کوي. خوراک ور اچوي، له لیدو یې خوند اخلي. ما ته وګوره، تېر ټول منی مې د یوه ښار په منځ کې تېر کړ. لوی پارک و. پراخ ډنډ یې درلود، سلګونه مرغان پکې اوسېدل. ما په خپله منښوکه د انسانانو له لاسونو بیسکېټ را اخیستی دی.

پیشو وویل:

–هیلی، ګوره! زه خره نه یم.

خرې وویل:

–پیشو، لغتې ته دې زړه شوی؟ دا څووم ځل دی چې ما توهینوې.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-خرې! توبه مې ده، کاشکې مې نه وای زړوره کړې. د ځینو پوهول تر ګټې، تاوان لري. ښه هیلی! چټیاټ دې خلاص شول؟

هیلی وویل:

مه یې منئ، خو له موږ سره به انسانانو عکسونه اخیستل. د چا له لاسه چې به مو ډوډۍ واخیسته، خوشاله به وو.

هیلی غلې شوه. چرګې ته یې وکتل، و یې ویل:

-ځواب دې را نه کړ، دا ټولې نجونې د رحمدل لونې دي.

-هو. خو هاغه یوه یې دویمه ښځه ده.

-کومه؟

-هاغه چې تر نورو یو څه ګوښې جامې پرېمنځي. هاغه د سره مخ، شنو سترګو او ژېړو وېښتو واله در ښیم.

هیلی وویل:

-هغه خو وړه نجلی ده.

-بس! د رحمدل د دویمې لور همزولې یې وګڼه. خو و یې کړه.

هیلی نجونو ته وکتل، و یې ویل:

- په نوره دنیا کې په دې عمر د نجونو خولې له خندا نه سره ټولېږي، خو دوی تروې ټنډې نیولې. ولې؟

-دا نجونې له خندا منع شوې دي. هاغه د تور ټکري نجلی وینې؟

-هو، سپین مخ او خړې سترګې لري.

-نه، ور ها خوا. هاغه شین خالی چې له ټېکري یې پېچلي وېښته را وتلي.

-و مې لیده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-میاشت مخکې بې په ګودر کې په زوره خندلي وو. دا خبره یوې کلیوالې کوکوګلې ته کړې وه. کوکوګلې د دې نجلۍ مخ پر څمکه ور وسولاوه، ورته ویل بې چې ولې داسې مسته بې. یاراني ته دې زړه شوی.

دلته د نجلۍ له خندا هم د شهوت مانا اخیستل کېږي. خندا یانې بې‌حیایي.

پیشو وویل:

-چوپ شئ، د موږک چوښا نه اورئ!

ټول غلي شول.

یو دم په اوبو کې چړپا شوه. ټولو ور وکتل، یوه دوولس کلن هلک دویمه نجلۍ هم لښتي ته ور ټېله کړه، دوې نجونې په بېړه له اوبو راوختې. هلک خندل، خو لندې نجونې لړزې اخیستې وې. یوې بې ژړل.

پیشو وویل:

-زما سترګې تر تاسې تېزې دي، د نجلۍ شونډه وینې ده، په هماغه ځای کې د لښتي ژۍ راوتلې تیرېې لري.

هیلۍ وویل:

-نجونې ولې څه نه ورته وایي؟ دواړې تر هلک پیاوړې دي، یوه یخ رپوي، بله ورته ژاړي.

پیشو وویل:

-دا باتور نومېږي.

-څه مانا؟

-یانې تورزن، بس، سرونه پرې کوه. د دې خلکو ډېر نومونه لا وحشتناکه دي. باتور د کوکوګلې دویم زوی دی. نجونې د رحمدل او کوکوګلې له ډاره څه نه‌شي ورته ویلای. یوه ورځ بې یوې خور له باتور سره مازې خبره اړولې وه، پلار بې شنو لښتو ته واچوله، ویل بې چې تاسې ټولې یوه خوا، باتور بله خوا. ټولې به د باتور بچک پښو ته حلالې کم.

چرګې وویل:

-هاغه دی، رحمدل هم راغی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تاکونو کې یو چاغ سړی ودرېد. ګېډه یې تر ده نیم ګز مخکې را وتلې وه.

پيشو وويل:

–هيلی، همدې سړي ښکاري ټوپک درته ونيو، چخړنه سترګه یې پټه کړه، ټک، چيووووو، بوڅه یې را واړولې.

هیلی تر ونې پټه شوه.

پيشو وويل:

–زړه دې غټ ونيسه! له دومره لرې دې نه ويني.

یو دم د کور د خوا له دروازې یو ځوان راغی. له رحمدل سره ودرېد. څه یې وويل، بېرته تر دروازې ووت.

پيشو وويل:

–دا یې مشر زوی دی، یو ويشت کاله عمر لري، غيرت نومېږي، خو د شپې له ډاره بولو ته نه‌شي را وتلای. تر اوسه لا کوکوګله په چوتره کې ورته ولاړه وي.

غلې شوه، له لرې یې رحمدل ته وکتل، و یې ویل:

–د رحمدل برېتونه داسې په اسانی نه ځړېږي. یوه خبره خو شته.

بېرته دباغ دروازه خلاصه شوه. غيرت یو پسه تر غوږونو نیولی و.

پيشو وويل:

–باید پوه شم.

تر لښتي یې ټوپ کړل، د تاکونو په جووه کې یې منډه واخیسته. پسه ته نږدې ودربده.

رحمدل وويل:

–غیرته زویه! ولې ورته ګورې!؟ مریض پسه چا جوړ کړی! ورشه، چاړه راوړه!

پيشو پسه ته ور نږدې شوه. و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–سر خو دې غټ دی. څه بلا وهلی یې؟

پسه مړې سترګې ور واړولې:

–ښه نه یم، د خولې خوند مې بد دی، دا دوې ورځې مې د وښو څکه نه ده کړې.

غیرت اوږده چاړه راوړه.

رحمدل په جګو پښو کېناست. چاړه یې یوې ښوی ډبرې ته ونیوله.

پیشو وویل:

–شېبه وروسته به په همدې چاړه مری در پرې کړي.

پسه وچونګېد. سترګې یې له اوښکو ډکې شوې.

غیرت وویل:

–شیرین اغا! په دې پسه مو د خدای زور پیسې ورکړې دي، پوره لس زره اوغانۍ. یو څه وخت به لا نور هم ورته وګورو.

رحمدل وویل:

–نه وینې چې سېکه یې ختلې ده؟

پیشو وویل:

–پسه! غواړې چې له چاړې خلاص شې؟

پسه وویل:

–هو.

–په رحمدل منډه ور واخله. مناسب ناست دی، غټه ککرۍ دې د رحمدل کوناټو ته سیخېدای شي.

پر پسه لړزه راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هسې دې هم وژني، زما خبره ومنه.

–له وسه مې نه کېږي.

–بس، د ژوند لپاره دې وروستی قوت سره را ټول که.

پسه، د مخې په پښه ځمکه وګروله، چټکه منډه یې واخیسته، درب شو. رحمدل د انګورو تر یوې پښتې هوایي تېر شو، په دویمه کې یې دوړه پورته شوه.

غیرت په خوشالي ناره کړه:

–شکر خدایه! پسه جوړ تیار دی، له تاوانه بچ شوو.

دوړه کېناسته، د رحمدل پټکی په غاړه کې پروت و، پکه ککرۍ یې له خاورو نه برېښېده.

پیشو، پسه ته ورغله، و یې ویل:

–په دنیا کې کمزوری مخلوق ژوند نهشي کولای، زړور به یې. هله، مازې د یوه تاک پاڼه په خوله کې ونیسه. دا به دې د اشتها د درلودو نښه وي.

پسه په زحمت یوه پاڼه ور وشکوله، مازې څوکه یې په غاښونو کې تکیه کړه.

پیشو ور غږ کړل:

–اوس نو لږ موسک شه، خندا یانې د پوره صحت نښه.

پسه سپین غاښونه را وایستل، پاڼه ولوېده. غیرت یې تر غاړې لاس تاو کړ، له پسه سره کلا ته ننوت.

پیشو بېرته د توتانو سیوري ته ورغله. و یې ویل:

–چرګې، هیلۍ څه وایي؟

چرګې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ناپرېتې ولې. وايي چې دلته ولې نجونې مکتب ته نه ځي؟

پیشو په چمن کې اوږده وغځېده. خرې ته یې وکتل:

-سپږمې خو دې غټې دي، وږې یم، د کوم مورک بوی دې نه دی حس کړی؟

خرې په غوسه ور وکتل.

هیلۍ وویل:

-رښتیا وایم.

پیشو وویل:

-څه؟

-په نوره دنیا کې نجونې درس وايي، دا نجونې ولې له مکتبه پاتې دي؟

پیشو کېناسته:

-هیلۍ! ډېره ساده ګله یې، کم عقلې پوښتنې مه کوه. دلته لا هلکان په سخته مکتب ته پربږدي، نجونې خو پرېږده.

یودم ودرېده، وې ویل:

-راځه!

هیلۍ ګردې حیرانې سترګې ور واړولې:

-چېرته؟

-راځه چې د دې وطن د نجونو د ژوند مازې یوه څنډه در وښیم.

رهي شوه. دواړې پتارۍ ته ودرېدې. پیشو وویل

-دا نجیبه نومېده. تر شیدو سپینه وه. تر پنیر پسته. شنې، غټې رڼې سترګې یې درلودې، په هفتو هم نه لمبدېده، خو اوږده تور وېښته یې خدايي ځلېدل. د زیږو وېښتو هر تار یې د خیاطي د ګوګړۍ تر تاره ډبل و. درې کاله مخکې یو دم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروغه شوه. سترګو يې تورې حلقې پيدا کړې. نه يې ډاکټر وليد او نه يې چا پوښتنه وکړه. نجلۍ ورو ورو ډنګرېدله، اخېر يوازې پوستکی پاتې شوه.

مور او پلار يې خفه وو، خو د نجلۍ ناروغي يې زړونه نه خوړل، بله اندېښنه ور لوېدلې وه. دلته چې څو مشره خور نه وي واده شوې، دويمه يا درېيمه يې څوک نه غواړي.

څلور هډوکې ناروغې نجيبې ته به نو کوم رويبار راته!

وخت ووت. د نجيبې له رغېدو يې هيله وخته، دواړو د نجلۍ مرګ د کور پرده ګڼله.

يو سهار مې د کوکوګلې چيغې واورېدې، ورغلم، نجيبه مړه پرته وه. خدای خبر، ما لا تېر مازديګر وليده. په ولاړو يې لمونځ کاوه. سجدې ته چټکه ورتله.

نجيبه يې همدلته پرېمنځله، مور يې د نورو ښځو تر مخ خاورې بادولې، ځان يې له خوراکه لوېدلی ګاڼه، خو ما پخپله وليده، پټه به دالان ته ولاړه، د پنځو نفرو حق به يې وخوړ. د دې خلکو ټول کړه وړه لباسي دي.

پيشو غلې شوه.

هيلۍ وويل:

–خو د نورې دنيا خلک داسې نه دي، يوه ورځ مې په ډنډ کې لامبو وهله. څلور کسان راغلل، ښځه، سړی او دوې وړې نجونې. نجونو په توپ پسې منډې کړې، خو سړی او ښځه نږدې د لرګي پر اوږده څوکۍ راته کېناستل. له خبرو يې پوه شوم چې د نجونو مور او پلار دي. دواړه د خپلو اولادونو په صحت غږېدل، نجونې تکې سرې، چاغې، روغې جوړې وې، خو دوی سره ويل چې د نجونو د ډاکټر د چيک اپ وخت را نږدې دی، له بانکه پور اخلو، دواړې بايد له سره تر پښو معاينه شي.

پيشو وويل:

–خو رحمدل او کوکوګله داسې نه دي. راځه.

دواړې لښتي ته ورغلې، نجونو ته نږدې کېناستې.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–د رحمدل دویمه لور بې په بدل ورکړه، تېره میاشت راغلې وه، مور ته یې بدې ورځې کولې، ویل یې چې پنځوس کلن مېړه مې پوډري دی، د ورځې مې درې ځله لښتو ته اچوي، په کور کې یې هیڅ هم نه را پرېښودل، زما له دې ځایه ورپې د واده ګاڼه خو پرېږده، ان پیالې یې لا خرڅې کړې، خو مور یې ورته وویل چې نه، مېړه حق درباندې لري، خپل کور یې دی، که دې مړه هم کړي، عزت ته به یې ګوري.

لور یې چیغې وهلې، ویل چې خبره له عزته تېره ده، ټوله ورځ د ولسوالي په بازار کې سوال کوي، په خاورو او ډېران کې له سپو سره پروت وي... خو کوکوګلې ورته ویل چې له خپل نصیبه یې وګڼه، اوس دې نصیب په هماغه کور کې لیکل شوی دی، جنازه به دې ترې وځي. دا خلک خپل ټول حماقت یا په نصیب ور اچوي یا په شیطان.

پیشو غلې شوه. و یې ویل:

–دا مخامخ یې درېیمه لور ده. سایره نومېږي.

یو دم یې هیلی ته وکتل:

–ته یو وار لمر ته شه.

هیلی حیراني سترګې ور واړولې.

پیشو وویل:

–نه دې خورم.

هیلی لمر ته ودرېده.

پیشو وویل:

- وزرو دې اوه رنګه رڼا پیدا کړه، اوس نو د سایرې وېښتو ته وګوره! ستا د وزرغوندې ځلېږي، خوارکۍ نه ده خبره، رحمدل یې په پټه د سودا خبره کړې. بس! مالګه (شیریني) یې یوازې جوړجاړي ته ماتله ده، رحمدل یو ویشت لکه ولور غواړي، کونډ تر اتلسو لکو ور پورته شوی دی. کونډ له اولې ښځې هم اولاد نه لري. ډاکټر ورته ویلي دي چې مشکل په تا کې دی، وچ یې، خو کونډ یې نه مني. خیر، کونډ څه تاوان کوي! که یې اولاد ورته پیدا کړ، وا وا، که نه، په داسې ښکلې پېغله خو به یې سات تېر وي، که وتښتېده، وابې به چې مرداره ده، هلئ، ولئ یې.

د لته د نجلۍ د مرګ پوښتنه نه‌شته. بس! یوازې د مردارې ټکی ور پورې وتړه. ټک، پر تندي یې وله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

–خو په نوره دنیا کې نجلی خپل واک لري، تر اتلس کلنی خو بې قانوني ودېدا جواز نه لري، وروسته بې هم خپل زړه. واده کوي، نه بې کوي، څه وخت بې کوي، له چا سره بې کوي! خپله خوښه بې ده.

پیشو وویل:

–دا خبرې نو بیا رحمدل دوی ته کوپر ښکاري. اوس پوه شوم چې په رښتیا دې نیمه دنیا لیدلې ده. رحمدل خبرونه نه قضا کوي، ډېر وخت راډیو اوري، زه هم کله کله ورته ناسته یم. یوه ورځ بې په راډیوکې هم ستا خبره وکړه، خو رحمدل نسوار تو کړل، د راډیو ستن بې واړوله، په غوسه بې وویل چې د انګرېز بچیان د کوپر قانون راښیي.

پیشو غلې شوه، دریو نورو نجونو ته بې وکتل:

–زرمینه، نوریه او ګلالۍ هم هاغه دي غالۍ پرېمنځي، غځوکې ښکاري. نورې دوې ورې خویندې بې په کور کې دي. یوه بله بې په ورکتوب کې مړه شوه، د دوو میاشتو وه، کوکوګله په خوب کې ورباندې ور اوښتې وه.

واښه وښورېدل. پیشو ور وکتل، د خرې ډنګرې پښې وې.

پیشو وویل:

–خرې، اعصاب مې مه را خرابوه، بیا به وایې چې درباندې ګرمه یم. لرې لرې ودرېږه، د خولې دې بد بوی ځي.

چرګه هم له خپلو بچوړو سره راغله.

هیلی وویل:

–د رحمدل دا دویمه ښځه ښایستوکې ده، خو غاړه بې سره ښکاري، ولې؟

پیشو وویل:

–نیازۍ نومېږي. دا د رحمدل د څپېړې نښه ده، رحمدل درانه لاسونه لري، خدای که بې د څپېړې نښه میاشت هم ورکه شي.

هیلی وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ولې؟ نیازی څه کړي وو؟

-پیشو چرګې ته وکتل:

-چرګې، چوچونې دې لرې که، بیا راته و نه وایې چې بېادبه یې، د ماشومانو خبرې نه دي.

چرګه له خپلو چرګوړو سره لاړه.

پیشو وویل:

-دوې شپې مخکې دباندې په خوړو پسې ګرځېدم، شپه وه، خو سپوږمۍ ته د موږک بربېت هم ښکارېده. د رحمدل غوسهناک غږ راغی، په کړکۍ کې ورته کېناستم. یو ځای پرده چوله وه. رحمدل له نیازی مچکه غوښته، ساده مچکه نه وه، له شونډو یې خوله اخیسته، خو د نیازی زړه نه و. رحمدل ته غوسه ورغله، له ناړو سره یې شنه نسوار بادېدل. بیا یې د ښځې غاړې ته کلکه څپېړه ورکړه. ویل یې چې یا د مېړه حقوق نه دي در مالوم، یا کوم بل یار لرې.

خرې وویل:

-نیازی ملامته ده، ټکه خو نه لوبېده. پردي سړي خو خوله نه ترې غوښته.

پیشو ور وکتل، له ډېرې غوسې یې د برېتو تارونه نېغ ودرېدل. و یې ویل:

-خرې، سترګې دې پټې کړه.

خرې په حیرانې ورته کتل...

پیشو وویل:

-زما خبره ومنه.

خرې سترګې پټې کړې.

پیشو وویل:

-همدا اوس دې په ذهن کې د رحمدل څېره در تېره که.

-را تېره مې کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-رحمدل درغی.

خرې وویل:

-راغی.

-مخ ته یې خپلې غتې، له وېښتو ډکې سپړمې او تورې ډبلې شونډې در نږدې کړې.

-دا یې را نږدې. نو څه!؟

-یو دم یې ستا پر پلنو تورو شونډو، خپلې لندې شونډې کېښودې. د رحمدل له نسوارو ډکې ترخې لاړې خولې ته درغلې...

خرې کانګې کړې، مخ یې واړاوه. تر ډېره یې زړه هسکېده.

هیلۍ وویل:

-بدمرغه ښځه. له دې سره به څوک شپه تېره کې.

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-ولې نصیب!؟ نصیب به شپه ورسره تېروي، دا خلک هر څه په نصیب پورې تړي، رحمدل یې په نصیب کې و. نیازۍ به تر مرګه همدې مردارخور نصیب ته ناسته وي.

هیلۍ وویل:

-په نوره دنیا کې هم ښځه او مېړه له یو بله مچکې اخلي، خو دوی تر ویدېدا مخکې غاښونه پاک پرېمنځي. د دواړو په سرو شونډو او سپینو غاښونو د چا مینه راځي. ان ځینې یې له ګډې ویدېدا مخکې تر اوبو وځي، سپرې وهي.

پیشو وویل:

-خو دلته رحمدل دوی دي. له تخرګو به یې د خولو خوړسکې خېژي. خوله به یې د تفداني بوی ورکوي، له اتلس کلنې نجلۍ به خوله غواړي. توبه.

غلې شوه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-ورته وګوره! د نیازۍ سرې شونډې او سپین غاښونه به دې د رحمدل پر تورو شونډو او چینجنو غاښونو ولورېږي!؟ د رحمدل تر پنډو تورو شونډو خو د خرې شونډې ښایسته دي.

پیشو خرې ته وکتل، و یې ویل:

-خرې! تا ته به خوله درکم، خو رحمدل ته نه.

خرې ته غوسه ورغله.

-نه کرارېږې؟

چرګه له خپلو چرګوړو سره راغله، و یې ویل:

-پیشو! مردارې خبرې دې خلاصې شوې.

پیشو وویل:

-که څوک واقعیت ووایي، مردارې یې بولي.

د رحمدل ناره راغله:

-وه د غوا لورانو، ډوډۍ نه راوړئ، سره غرمه مو کړه.

ټولو ور وکتل، رحمدل د تاکونو په منځ کې را روان و. نجونې ودربدې، هیلۍ تر خرې پټه شوه.

رحمدل راغی، یو دم یې چیغه کړه.

-څه د سپې سترګې مو راته نیولې دي، انسان مو نه دی لیدلی. یوه ګوله زار (زهر) راوړئ که نه؟

پیشو په ملنډو وویل:

-اه! انسان!؟ په هر چا پورې د انسان نوم پورې وي.

نیازۍ سپین لاسونه لښتي ته ور ټیټ کړل، د روانو رڼو اوبو سر د پوډرو څګ واخیست. ښځه د ورې دروازې خوا ته ورغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل د ونو سیوري ته پر لیمڅي کېناست. کرڼپا راغله، یوې وړې نجلۍ تر ځان غټ چلمچي را اخیستی و. تر شا بې بله نجلۍ له دسترخان سره را روانه وه.

هیلۍ وویل:

-رحمدل همدلته ډوډۍ خوري؟

پیشو ځواب ورکړ:

-هو، پخوانی عادت یې دی، د هوا له ګرمېدو سره بې د غرمې ډوډۍ په باغ کې وي.

رحمدل چیغه کړه!

-څه ته ګورې!؟

وړې نجلۍ له لښتي بدنی ډکه کړه. چلمچي بې ورته کېښود، د رحمدل له لاسونو خړې اوبه تویې شوې.

هیلۍ وویل:

-رحمدل خو په لښتي کې هم خپل لاسونه پرېمنځلای شوای. دوه ګامه لرې نه دی، دې وړې نجلۍ ته وګوره! له کوره بې تر ځان غټ چلمچي راوور.

پیشو وویل:

-دا نو بیا رحمدل ته خوند نه ورکوي، دا خلک په چلمچي کې خپل عزت ویني.

نیازۍ له دوو کاسو سره راغله، ټوډه بې ووهله، خو ځان بې قابو کړ.

رحمدل ور ناره کړه:

-ولې دومره هوایي یې، څه خبره ده! کوم یار دې در په زړه شو! ځمکې ته نه‌شې کتلای؟

ښځې دسترخوان هوار کړ، غبرګې کاسې بې پرې کېښودې.

پیشو پر خپلو شونډو ژبه تېره کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-اخ! د پسه سر.

هیلۍ ور وکتل، په یوه کاسه کې له لندې ډوډۍ مړ تاو پورته کېده، بله د پسه سلامت پوخ سر نیولې وه.

پیشو وویل:

-خرې! شکر وباسه چې حلاله نه یې، که نه اوس به دې له کاسې تورې سپړمې راوتلې وې.

خرې یوازې ور وکتل.

د رحمدل دواړه زامن راغلل.

مشر یې دسترخوان ته ورغی، باتور هیلۍ له ځمکې ور ور واخیسته، و یې ویل:

-والوځه.

هیلۍ یې پورته واچوله، پر ځمکه ولګېده، کغ یې کړل.

باتور دسترخوان ته ورغی.

هیلۍ د پیشو تر څنګ عاجزه ودرېده، سترګې یې ډکې وې.

پیشو وویل:

-خوا مه بدوه، د دې خلکو همدا ساتېري ده.

د رحمدل غږ راغی:

-باتوره بچکه! لاس درنه هېر شول.

هلک چلمچي ته کېناست.

رحمدل ناره کړه!

-مړې سترګې دې راته نیولې دي، ړنده یې، هلک ته د لاس اوبه ور واچوه.

نیازۍ په منډه راغله، بدنی یې ور پورته کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل له لاړو سره لنده ډوډۍ باد شوه:

-لانت (لعنت) دې پر تا وي، ډېرې سپی سترګې دې دي، ښوروا ټکی مالګه نه لري.

نیازۍ لړزې اخیستې وه.

رحمدل کاسه پورې وهله، غوښه یې ور نږدې کړه.

پیشو وویل:

-مخ دې یې تور شي، غوښې ته یې چل جوړاوه.

پیشو ځوانې ښځې ته وکتل، د ښځې ډکې سرې شونډې سره سرېښ وې، خو له سترګو یې مړې اوښکې بهېدلې.

پیشو وویل:

-بلا دې پرې وګرځه.

د هیلۍ غږ راغی:

-په کاسه کې سلامت سر پروت دی، دا خو به سړي وخوري، ښځو ځان ته بل دېګ باندې کړی؟

پیشو وویل:

-نه، ښځې به په پاتې شوې ښوروا کې یوه بدنۍ اوبه ور اضافه کړي، دوی ته یوازې لنده ډوډۍ ور رسېږي.

-ولې؟

-مه پسې ګرځه. نیازۍ ته وګوره، سلامت رحمدل یې په یوه اوښکه نه ارزي.

غلې شوه، و یې ویل:

-که مې واک درلودای، رحمدل مې یې پښو ته حلالاوه. اخ! نصیب، نصیب، نصیب. د رحمدل سترګو ته وګوره! د کربوړي غوندې ګردې سترګې یې یو تار باڼه نه لري، خو د ښځې بڼورو غټو سترګو سم سیوري جوړ کړي دي، ورته ځیره شه، لمر یې پر سر ولاړ دی، پر نیمایی غومبرو یې د بڼو سیوري راغلي دي. هیلۍ! غاړه یې ستا تر غاړې اوږده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ده، خو د رحمدل سر په اوږو پورې نښتی. د رحمدل پښې دې خدای نه در ویني، پرون بې د پوندو چاودو ته ستن نیولې وه، ګنډلې بې.

پيشو غلې شوه، و بې ويل:

–که ښایسته ځوان وای، همدا اوس مې د رحمدل سر د لښتي په اوبو کې مانده، ده به له چاودو ډکې پښې وهلې، لاسونه به بې خوځول، په اوږدو خیرنو نوکانو به بې ځمکه کیندله، خو ما به تر هغو نه پرېښوده چې په اوبو کې بې له تورو شونډو اخېري ډومبک نه وای راوتلی. بیا مې نیازۍ په غېږ کې اخیسته. د باغ تر دېوال مې اړوله. غر، ځنګل، دښته، فرق بې نه کاوه، خو داسې ځای مې وړه چې بنیادم نه وای.

ما به د نیازۍ پر زنګانه سر ایښوده، خلاص، پاسته وېښته به بې زما پر مخ پراته ول، دې به مچکې رانه اخیستې، ما به نخرې کولې، اخ، څه عاشقانه فضا!

غلې شوه. و بې ويل:

–توبه! ښه ده چې انسان نه یم، رحمدل به وای.

چرګې او هیلۍ وخندل.

پيشو وويل:

–خرې! ستا وربوز ولې ځړېدلی دی. تر اوسه مې یو ستا خندا ونه لیده یو د رحمدل.

د رحمدل غرې راغی:

–دا سر مات که.

نیازۍ په لړزانده ګامونو ورغله. د پسه سر بې ور واخیست، لښتي ته نږدې بې ډېره ورته ونیوله. بېرته راغله، د پسه ککرۍ بې څنډ وهله، په کاسه کې سپین چکۍ ماغزه ولوېدل.

رحمدل په خوند وویل:

–باتوره بچکه! درواخله، ماغزه به دې قوي شي.

هیلۍ وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

باتور مکتب ته ځي؟

–پيشو ور وکتل:

–نه، تر ځلورمه يې ووايه، پلار يې منع کړ، ويل يې چې په مکتب کې به څه زده کې.

هيلی وويل:

–ښه، ما فکر کاوه چې د درس د زده کېدا لپاره به قوی ماغزه ورته غواړي

پيشو وويل:

–که د پسه ماغزو، ماغزه قوي کولای، نو رحمدل به اوس طياری جوړولې. د ولسوالي په بازار کې يې له يوه قصاب سره ويل کړي، په هفته کې د ترکي پسونو دوه–درې غټ سرونه ورته را لېږي.

وړه نجلی راغله، ودرېده، د باتور غټې ګولې ته يې وکتل، پر سپېرو شونډو يې ژبه تېره کړه.

رحمدل وويل:

–تکې سپينې سترګې دې راته نيولې دي. په مخ مې مېينه يې.

يو دم يې چيغه کړه:

–ورکه شه!

نجلی منده واخيسته، سايرې ته ورغله. خور يې د صابون په اوبو ککړې سپينې متې ترې تاو کړې، پر خپل ټتر پورې يې ولګوله. له تندي يې مچه واخيسته.

د وړې نجلی سترګې له اوښکو ډکې وې.

سايرې وويل:

–اه خورې! بس، يو څو جوړه کالي لا تر اوبو باسم، بيا به خوندوره لنده ډوډۍ خورو، سمه ده!؟

نجلی هماغسې نا امېده ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سایرې وویل:

-ها، دا ټیکری په اوبو کې ووهه.

رحمدل ناره کړه.

ـسترګې نه لرئ. دا کاسې پښې لري؟ پخپله به ځي!؟

نیازی په منډه ورغله، کاسې او دسترخوان یې ټول کړل، د نارینه‌وو لاسونه یې ور پرېمنځل.

د رحمدل دواړه زامن تش لاس کور ته لاړل.

ځوانې ښځې کاسې او دسترخوان ور واخیستل، روانه شوه. رحمدل پسې ور غږ کړل:

-چای او ټوپک درسره راوړه.

هیلۍ یو دم ړنګه شوه.

پیشو وویل:

-مه وارخطا کېږه، تا ته یې نه دی راغوښتی. رحمدل د ورځې یو ځل خپل چره‌یي ټوپک پاکوي.

رحمدل اوږد ټېغ را وایست. په زوره یې وویل:

-هزار بار شکر.

پیشو وویل:

-بلایي شکر، د وږو نجونو حق دې وخوړ، ګېډه دې تر ستوني ډکه کړه، ډېر خوراک دې په نس کې جوش وکړ، غوټه باد پیدا شو، باد په ډک نس کې د وتلو اصلي لاره ونه مونده، تر خولې دې را ووت. شکرونه دې وایستل.

رحمدل ولاړ شو، ستمی یې خوت. نرډې یې ګنډه خلاصه کړه، کېناست. شېبه وروسته بېرته پورته شو. په ړنه میدان ودرېد، لاس یې په پرتاګه کې ننه‌ایستی و.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه کوي! رحمدل څه کوي!؟ له خپلو لوڼو هم نه شرمېږي. وه ده کم‌عقل بچيه، مخ خو دې دېوال ته ور واړاوه، يا تر ونه پټ شه. په هوار ميدان لاس په پرتاګه کې خوځوي.

رحمدل لښتي ته ورغی، پرتوګ يې وښوياوه.

چرګې په بېړه د خپلو چرګوړو سترګو ته خلاص وزرونه ونيول.

رحمدل اودس وکړ، بېرته ليمڅي ته ورغی، څادر يې هوار کړ.

شېبه ووته، هيلۍ ووېل:

–دا خلک څوک دي؟

پيشو حيرانې سترګې ور واړولې.

هيلۍ ووېل:

–دين يې ښيم.

–دوی خو وايي چې مسلمانان يو.

هيلۍ ووېل:

–ما څو ځايه په نورو ملکونو کې د خلکو لمنځونه ليدلي دي. په کراره يې کوي، ډېر وخت پرې باسي، خو د رحمدل رکوع او سجده سره ګډه ده.

پيشو ووېل:

–مه پسې ګرځه. ښه ده! لمونځ خو کوي، خو يو وخت له خدايه ټمبه ګرځېده. ضد نيولی و، ټکی لمونځ يې نه کاوه.

–ولې؟

–ويل يې چې لورانې څه کوم، زامن راکه.

پيشو غلې شوه، و يې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–دا خلک لوږې په انسانانو کې نه شمېري، له باتوره راباد د کوکوګلې درې پرله‌پسې لوږې وزبرېږېدې. رحمدل خپه و، نه یې لمونځ کاوه، نه خوراک. بیا یوه بزرګ ورته وویل چې د خیر کوم لوی کار وکه. رحمدل تر ټولو ډېر ثواب د نجونو د مکتب په سوځېدو کې لید.

یوه شپه کړپا را وینبه کړم، رحمدل له خپل موټره پټرول ایستل. له ډکې ګیلنې سره دباندې ووت. پسې ورغلم، د مکتب پر اداره یې تېل وشیندل، اورلګیت یې ورته ونیو.

د دې کوچني مکتب درې صنفونه پخوا چا سوځولي وو، اداره او دوه پاتې صنفونه یې رحمدل ته په ثواب کې ور ورسېدل.

پیشو ټوخي واخیسته. و یې ویل:

–هیلی راځه! له خدایه د رحمدل غوښتنې هم په اورېدو ارزي.

هیلی په لړزانده غږ وویل:

–خو تا ویل چې رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، د پام کار یې دی، ښوروا...

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

–مخې ته خو یې نه درېږو.

دواړه روانې شوې، د رحمدل شا ته ودرېدې. رحمدل لاسونه لپه کړل، د خواست په ژبه یې وویل:

- خدایه! ما وبخښې زما مور او پلار وبخښې، ټول بوسلمانان (مسلمانان) وبخښې. یا خدایه، ته خو مې وینې چې یو لمونځ نه قضا کوم، ته راباندې ورحمېږې، ستا له لوېې خدایي څه ځي! هیڅ! خیر دی، له نوې ښځې خو یو ځو زامن راکه.

یو دم ژړغونی شو:

- که مې دا دعا قبوله کې، قول دی، په نوم به دې ژېړ غویی خیرات کم.

پیشو وویل:

–اوس نو ښه شوه، خدای ته شرط ږدي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل وسونګېد:

-که نور نه وي، له تربره سره خو مې یو حال که. انځرګل ته دې شپږ سرې ورکړي، ما ته دوه، تربور دی، څو ورځې مخکې بې په غټ چینار دعوه را وکړه، که مې سرې درلودای، خدای که بې په اساني تبر رانه ور اچولی وای. ته خو مې وینې، ټول جومات ته مې نوی پرش (فرش) واخیست. خو انځرګل د سلو روپو ساعت نه ورته راوړي، د سلو روپو ساعت! خو بیا هم تر ما په انځر ګل مهربانه یې.

یا خدایه. یا نارینه اولادونه راکه، یا مې له انځرګل سره مساوي که. په دوو- دریو زامنو یې کومه ټکه ور واچوه، هسې هم یو لمونځ نه کوي.

هیلی وویل:

-تربور چا ته وایي؟

-تر ټولو نږدې خپل. د تره زوی.

-نو ولې یې دومره بد غواړې؟

-د دې خلکو تر ټولو نږدې خپل، نږدې دښمن دی.

رحمدل غلی شو، تر ډېره یې سر ځړېدلی و، څه یې نه ویل، بیا یې یو دم اسمان ته وکتل:

-یا خدایه. دا مې غټ ارمان دی چې خپل کور ته مې در وغواړې. تا ته څه سخته ده، یو ځل مې د بیت الله شریفې دیدن په نصیب که.

یا الله! په دنیا کې مې برکت واچوه چې ستا بندګانو ته لاس ونیسم.

پیشو له ځان سره وډونګېده:

-رحمدل یو سلو شل جریبه ځمکه لري، یوازې سږ کال یې تنها د بادامو له باغه درویشت لکه روپۍ واخیستې. د ولسوالي په بازار کې د رخت په غټ دوکان کې شریک دی، د پسونو یې حساب نه کېږي، غټه رمه لري، خو پخپله هیڅ هم نه کوي، چا یې مخه نیولې، د سلو حجونو وسه لري، خو بس! خدای ته ماتله دی، تر لاس به یې نیسي، په کعبه کې به یې کوزوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زکات خو پرېږده، نه مې په زړه کېږي چې رحمدل دې په دومره دنیا کې کوم غریب ته یو لسګون نیولی وي.

رحمدل اوږده دعا وکړه، په اخېر کې یې وژړل، له خدایه یې هدایت غوښت.

پیشو وویل:

–راځه!

–دا او هیلی، بېرته ونې ته ورغلې.

پیشو سوړ اسویلی وایست، و یې ویل:

–په کور کې یې دېرش سپارې قران شریف له تفسیر سره ایښې. ټول د خدای له هدایته ډک دی، د ژوند یوه خوا هم نه ده ترې پاتې، خو رحمدل لا هدایت غواړي. ده دا قران شریف درې کاله مخکې د مشرې لور د مړګ په ورځ را اخیستی و، په زړه مې دي، په قران شریف کې یې یو بنډل پیسې کېښودې، په خلکو یې را وګرځاوه.

"قبولې دې دي!؟ هو قبولې مې دي، خو ما بېرته در وبخښلې."

بس، همدومره! په هماغه ورځ یې بېرته اوه جامې ور واغوستې، د وره پر سر یې کېښود، په درې کاله کې یې چا پاڼه هم وانه ړوله. اوس یوه ګوته پوټې ورباندې پروت دی، خو رحمدل په بسته قران شریف نه دی قانع، نور هدایت هم غواړي.

پیشو غلې شوه. نیازی ته یې وکتل، ټوپک یې غاړې ته اچولی و، له ترموز او پتنوس سره را راونه وه.

ښځه راغله، ټوپک او ترموز یې د سړي تر مخ کېښودل. پیاله یې ډکه کړه، بېرته جامو ته ور وګرځېده.

رحمدل په غوسه وویل:

–څه خبره ده؟ ډېره هوایي یې! کارتوس خو مې نه و راغوښتي، ولې دې راوړل؟

ښځې ور و نه کتل. رحمدل له ځان سره وډونګېد.

هیلی وویل:

–څه یې وویل؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ځواب ورکړ.

-پوه نه‌شوم، غږ یې ډېر ټیټ و، خو ته وا کومه د ناز خبره به یې ورته کړې وي! دا ذهني غریب له کنځلو پرته څه لري؟

رحمدل سپینه ټوټه د خیاطي د ماشین په تېلو غوړه کړه. ټوپک ته یې ونیوله. په ځړېدلي سر یې ناره کړه:

-سایرې!

نجلۍ منډه ور واخیسته.

-څه وایې شیرین اغا!

-زوی! کارتوس نم اخلي، پورته یې را وځړوه.

د نجلۍ رنګ وغوړېد، غټې سترګې یې وځلېدې، ډک کاش یې ور واخیست. د ونې په یوه ټیټه ښانګه پورې یې را وځړاوه. نیازی ته ورغله. د ځوانې ښځې غوږ ته یې خوله ور ټیته کړه.

هیلۍ وویل:

-څه وایي؟

-خوشاله ده، باور یې نه راځي، سترګې یې له اوښکو ډکې دي، وایي چې شیرین اغا زوی ورته وویل.

پیشو غلې شوه، سوړ اسویلی یې وایست، و یې ویل:

-رحمدل او دومره انسانیت؟ سر یې ټیت و، یا به یې خوله خطا شوې وي، یا به یې په نجلۍ د باتور ګمان کړی وي. ته ورته وګوره، ټوپک څومره نازوي، کاشکې یې پر لوښو د ټوپک دربیمه حصه مینه هم راتلای.

پیشو یو دم خرې ته وکتل، خره د رحمدل خوا ته ور روانه وه.

پیشو ور غږ کړل:

-لېونی یې!؟

خرې شا ته مخ ور واړاوه، په خوند یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–د پاستي لويه ټوټه نه وينې!؟ د ليمځي پر ژۍ پرته ده.

پيشو وويل:

–خاورې وخورې، را وګرځه!

خره ورغله، ډوډۍ يې پر شونډک ور پورته کړه. يو ناڅاپه يې پښه له ډکې پيالې سره ولګېده، رحمدل، ټوپ کړل، پر خپل لانده ورانه يې غبرګ لاسونه کېښودل. خرې ته يې وکتل، ګيلاس يې ور واخيست. ټک، د خرې له تندي ماتې ښيښې را ولوېدې.

خره يو ګام لرې ودرېده، يوه شېبه غلې وه، بيا يې يو دم رحمدل ته شا ور وګرځوله. پيشو چيغه کړه.

–مه! کم‌عقلي مه کوه!

خرې پر خپلو مخکېنيو پښو زور راووست. شاتنۍ غبرګې پښې يې پورته کړې، رحمدل د وچ ځوځ غوندې ورغړېد، چرپ، په ډک لښتي کې ولوېد.

ببرته را پورته شو، زانګې وانګې ورغی، کاش ته يې لاس ور وغځاوه، ټوپک يې پر ملا مات کړ، خزانه يې له کارتوسه ډکه کړه، خرې ته يې ونيو، سره لمبه، لوی درب، سپېره لوخړه.

نجونو چيغې کړې، هيلۍ ولوېده، چرګې تر چرګوړو مخکې منډه واخيسته.

پيشو خرې ته وکتل، خره دوه ګامه شا ته شوه، ببرته مخکې راغله، ولړزېده، پر يوه خوا کږه شوه، راوتلې ګېډه يې له وني سره ولګېده، درب، ولوېده.

رحمدل چيغه کړه:

–ستا د مور... دومره دې سترګې پټې شوې. ما وهې، هه! رحمدل!

يو دم يې نجونو ته وکتل، له خولې يې لاړې باد شوې:

–ها د سپي لوښو. څه کوکې وهئ! مور خو مو نه ده مړه.

ټوپک ته يې کارتوس ور واچاوه. نجونو په تاکونو کې لوڅې پښې منډې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خپله پزه لاس تېر کړ، وینې وه. لښتې ته ورغی.

پیشو د خرې خوا ته لړزانده ګامونه ور واخیستل، ور نږدې شوه. د خرې په غاړه کې لوی پرار(ټپ) جوړ و، غاړې ته یې پر نږدې شنو وښو د وینو نری داره لګېدله.

پیشو ورته کېناسته. د خرې تورې، غټې سپرمې وپړسېدې، سترګې یې خلاصې کړې، په غریو کې یې وویل:

–ډېرې لښتې یې راکړې وې، نور مې نه‌شوای ورته سییلای.

د پیشو سترګې ډکې وې. خرې په زحمت دوې ګوتې سر پورته کړ. بېرته یې وربوز پر وښو کېښود، و یې ویل:

–په ده بچي خو مې هم سرې وینې توبې کړې.

یو دم یې خر وهل، له خولې یې وینې را وبهېدې، شونډې یې وېرې شوې، په سخته یې وویل:

–پیشو! تا ویل چې نه خاندې، وینې مې، و مې خندل.

وروستی ساه یې ارته سپږمو ته نږدې وانبه وښورول، سترګې یې نیمکښه پاتې شوې.

پیشو یودم کوکې کړې، په ژړا کې یې وویل:

–خرې، مه مره، خیر دی، مه مره. مه مره...

پیشو ژړل:

–...اه زما خوږې خرې! مه مره...

تر ډېره د خرې سر ته ناسته وه.

له ژړا ستړې شوه. رحمدل ته یې وکتل، بې‌غمه ناست و، پر ټوپک یې غوړه ټوټه تېروله.

باغ یې تر نظر تېر کړ، هیڅوک نه ول.

شېبه وروسته د رحمدل دواړه زامن خرې ته ودرېدل، یوه تر یوه پښه ونیوله، بل تر بلې، زورونه یې ووهل، نه کېده.

رحمدل ورغی. خره یې د باغ تر بل سره ورسره کش کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غیرت او باتور په بېلچو پسې لاړل.

رحمدل پر لیمڅي پرېووت. سترګې يې پټې کړې، د غرمې خوب يې کاوه.

ساعت وروسته خره تر خاورو لاندې وه. خاورو ته یوازې پیشو ناسته وه، مړې اوښکې پرې ماتې وې. ښه شېبه ووته، بیا يې سوړ اسوېلی وایست:

–اه زما ساده ملګرې، څه خبره وم. کاشکې مې دا هم درته ویلي وای چې له عقله پرته زور، تباهي ده.

(٣)

سېرلي خړو خاورو ته کتل... پیشو پر پروړه پرته وه. هیلی د چرګې پر ملا سر ایښی و، ټول غلي ول.

پیشو وسونګېده:

–ټول زما له لاسه. د ځینو کسانو ماغزه زړورتیا ته نه وي جوړ.

یو دم يې وژړل.

چرګې وویل:

- بس دی نورا! ځان مه ملامتوه! خره پخپله خره وه، څوک به رحمدل ووهي!؟

د سېرلي غږ راغی:

–پیشو! ټوله ورځ دې په ژړا تېره کړه.

له پورته پروړه را وښویېده، کوچنی موږک راغی، د پیشو پر لکۍ تېر شو.

پیشو ور وکتل، بېرته يې سر ولګاوه.

موږک مخکې راغی، د پیشو له برېت سره ولګېد. پیشو مخ ترې واړاوه. موږک منډه کړه.

یو دم د چرګې د ټېر له پستو بڼکو نارې راووتې:

–مه مې وله! مه مې وله، مه مې...

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګه ودرېده، یوه چرګوړي یې په خوب کې چیغې وهلې...

چرګې خپل چرګوړی وخوځاوه:

-ځار! پورته شه.

چرګوړي سترګې رڼې کړې، یو دم یې د مور د ټټر په پستو بڼکو کې سر ننه‌ایست. ژړا یې زور ونیو...

چرګې وویل:

-مه ژاړه، خوب دې لید.

چرګوړي په ژړا کې وویل:

-رحمدل ټوپک را پسې را اخیستی و، منډې یې را پسې وهلې، ویشتلم یې.

چرګې سوړ اسوېلی وایست:

-رحمدله، دا غټې سپړمې دې وخورې، خپلو اولادونو خو ښه ورځ درنه ونه لیده، ان زما چوچوڼې دې لا په روانې تکلیف اخته کړل.

اذان راغی.

پیشو وویل:

-رحمدل به اوس په جومات کې په اول کتار کې ولاړ وي.

وخت ووت، د کادانې د دریڅې رڼا ورو ورو کمزورې کېدله. یوه شغال ناره کړه.

هیلی وویل:

-دی څه وایي؟

ځواب یې وانه ورید.

د بل شغال نرېدې ناره راغله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

–سېرلیه، ته بې په ژبه پوهېږې؟

له تیاره کونجه د سیرلي غږ را ووت:

–خیر دی هیلی، خرې ته خوابدی یم، مه مې په عذابوه.

پیشو وویل:

اول شغال ناره کړه:

"را ووځئ، خطر نه‌شته، انسانان ویده شول."

دویم شغال ور غږ کړل:

"خدای مو دې له دې مردارخورو وساتي."

سوړ اسوېلی یې وایست، و یې ویل:

–اخ خرې! نو دومره لویه اشتباه! ټول خو اوږدغوږي دوی نه دي چې حوصله درته وکړي.

یو دم یې ژړا او خندا سره ګډه شوه:

–چرګې، خره به مې ډېره په عذابوله، په زړه دې دي، یوه ورځ مې له بامه په نس کې پرې را ټوپ کړل. دې یوازې راته وکتل.

غلې شوه. و یې ویل:

–اه ګرانې، تر رحمدل خو زر وارې حوصله‌ناکه وې.

ناره راغله:

–بې، بې، بې، بې، بې....

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-چرګې، سایره ده، اوس به یې بیا لنده ډوډۍ درته راوړې وي.

چرګې وویل:

-زړه ته مې نه کېږي.

-هیلۍ! ته ورشه، هیڅ دې هم نه دي خوړلي.

هیلۍ د چرګې پر ملا غاړه کېښوده.

چوپه چوپتیا وه، شغالانو زېږي کول، د خوشالي زېږي! رحمدل دوی ویده وو.

(۴)

هیلۍ د چرګوړي په ژړا سترګې رڼې کړې. د سېرلي خرهارۍ خوت، چرګې خپل چرګوړي ته زړه ورکاوه چې خوب او وینبه فرق سره لري. پیشو نه وه.

هیلۍ د دېوال له سوري ووته. سپېدې چاودلې وې، خو لا هم ستوري ځلېدل. هیلۍ شا و خوا وکتل، سپي په چوتره کې په خپلو مخکېنیو غځېدلو پښو خپل غټ سر ایښی و. هیلۍ تر چوترې لاندې ورته ودرېده، غړۍ یې اوږده کړه. د سپي سترګې پټې وې. له سینې یې غژهارۍ را ووت.

هیلۍ بېرته د کادانۍ خوا ته ورغله. پورته یې وکتل، پیشو د کادانۍ پر بام ناسته وه. تر نېغو غوږونو پورته یې سپوږمۍ ښکارېدله.

هیلۍ ورغږ کړل:

-در ختلای شم؟

پیشو له پورته ور وکتل، و یې ویل:

-کادانۍ ته ننوځه، اوږدغوږی نه وینې!؟

-ویده دی.

پیشو وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-بام ته د لرګي زینه ولاړه ده، خو زحمت مه باسه، پښې دي زینې ته نه دي جوړې.

هیلۍ همالته ودرېده، غوږ یې ونیو، د سیند د اوبو غږ راته.

هیلۍ وویل:

-پیشو، څه وینې؟

-لرې د هسک غره سپینې څوکې تر لمنو پورې روښانه ښکاري، له دې غره ګڼې درې را پرې دي، یوه دره یې همدا ده، د دې درې په منځ کې سیند بهېږي، د سیند اوبه له هماغو واورو سرچینه اخلي. دواړو غاړو ته یې شنه فصلونه او ګڼ کلي پراته دي، د ډېرو کورونو له دودکشونو خړ لوګي پورته کېږي. سیند مړې اوبه لري، خو ځای ځای غټې تیږې غږ ورکوي. تر ړنګ پله لږ ور ها خوا د غونډۍ په لمن کې سوځېدلی مکتب ښکاري.

غلې شوه.

د توپک ډز راغی.

هیلۍ وویل:

-رحمدل به بیا کومه هیلۍ ویشتلې وي

-نه، رحمدل له سپي پرته ښکار ته نه ځي، خو دلته په سلګونو رحمدل دوی اوسي. هر یو په لوخو کې خپلې مورچې لري.

یو دم د هیلیو د وزرونو شېها راغله. خرې هیلۍ منبوکه پورته ونیوله، ناري یې کړې.

سپی وغرېد. هیلۍ په یوه او بل انډې شوه. کادانې ته ننوته.

(۵)

کوکوګلې په خواست وویل:

-وه هلکه. ورشه، پلار ته دې ووایه.

د باتور غږ راغی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل چا ته ووایه. نه وينې، لينده جوړوم

پيشو له پروړې ټوپ کړل، تر سوري يې سر وايست.

هيلۍ وويل:

–څه خبره ده؟

–نه پوهېږم. باتور په چوتره کې لينده تړي.

هيلۍ پيشو ته ورغله.

کوکوګلې ناره کړه:

–سايرې! هله، پلار دې را وبوله!

نجلۍ پلاسټيکي څپلکې په پښو کړې. په منډه د باغ خوا ته روانه شوه.

کوکوګله غوجلې ته ورغله.

پيشو وويل:

–بايد کيسه مالومه کړم.

ټوپ يې کړل، تر کوکوګلې مخکې غوجلې ته ننوته. په اخوره کې کېناسته. برګې غوا ته يې وکتل، و يې ويل:

- خوشايي خو دې نه دي بند! څنګه داسې بېواره زورونه وهې؟

کوکوګله راغله، د غوا په ښکرو يې سور تاويذ را وځړاوه. پيشو ور وکتل، د ښځې په سترګو کې اوښکې رغړېدې.

غوجله تياره شوه، رحمدل په وره کې ودرېد:

–څه خبره ده؟

کوکوګلې وويل:

–برګه غوا لنګېږي، خو ما ته ښه نه ښکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل له جېبه موبایل را وایست، غوږ ته یې ونیو، شېبه وروسته یې په وارخطایي وویل:

–ها! انوره، غوا لنګېږي، ښه نه ده.

غلی شو.

و یې ویل:

–موټر در ولېږم.

یوه شېبه یې خوله پټه وه، بیا یې وویل:

–سمه ده، خو لږ بېړه وکه.

غیرت راغی، وارخطا و. و یې ویل چې ناروغ پسه مړ پروت دی.

د رحمدل رنګ والوت. ورغی. پسه د نورو پسونو په منځ کې پښې غځولې وې.

رحمدل ناره کړه.

–سایرې؟

نجلۍ په منډه له دالانه را ووته، جارو یې په لاس کې و. په چوتره کې ودرېده.

رحمدل وویل:

–تا ته مې نه و ویلي چې پر پسه پام کوه!

نجلۍ غځېدلې پسه ته وکتل، رنګ یې والوت. په وېره یې وویل:

–زه د شپې دوه وارې ورته را ووتم، بتۍ مې ور واچوله. پسه په خپلو پښو ولاړ و.

رحمدل ځمکې ته ټیټ شو. بېرته ودرېد، څغ، ډېره د نجلۍ تر ښي غوږ تېره شوه، له دېواله یې یوه لوښشت کاګل را جلا کړ.

رحمدل چیغه کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

–وه رنډی! پام نو داسې وي!

نجلۍ دالان ته منډه واخیسته.

پیشو له غوجلې را ووته.

کوکوګله راغله. مړه پسه ته یې وکتل، یو دم کېناسته. سر ته یې غبرګ لاسونه ونیول، غریو واخیسته:

–خدایه. د کومې ګناه سزا راکوې!؟

رحمدل چیغه کړه:

–ته مې پوه کړې وې چې پسه ښه نه دی. نجلۍ ور لېږه.

کوکوګلې په وارخطایي وویل:

–سایره مې د شپې دوه وارې ورته را ویښه کړه.

پیشو غلې کادانې ته ننوته.

هیلۍ وویل:

–څه خبره ده؟

پیشو پر پروړه پرېوته، و یې ویل:

–اجب خلک دي، د پسونو غم به هم نجونې خوري، ځوان زوی ته نه وایي، خوب یې خرابېږي، خو نجلۍ ګرمه ګڼې چې ولې یې پر پسه پام نه دی کړی.

د چرګوړي غږ راغی:

–مورې! باغ ته نه ځو؟

پیشو ور وکتل:

–مور دې مه په عذابوه. د رحمدل پړسېدلې سپږمې نه وینې!؟ نن د باغ ورځ نه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سېرلي وويل:

-پیشو! په دې ورځو کې دې له ځانه پلار راته جوړ کړی دی، په نصیحت بده ښکارې، د چرګوړو زړه تنګ شوی. پربېږده چې مور بې يو چکر ورکړي.

پیشو مخ ور واړاوه:

-که دې پلار وای، نو پخوا مې لا تر ستوني نیولې. داسې کم عقل اولاد مې نه غوښت.

پیشو دباندې وکتل، ناره یې کړه:

-اوږدلکیه؟

سپي ور وکتل.

پیشو وویل:

-ډېر رحمدل ته مه ور نږدې کېږه، دا خلک په عادي حالت کې په واک نه وي، اوس خو یې د لسو زرو پسه په مفته کې مردار شو.

سپی په خبره کې ور ولوېد:

-چټیاټ مه وایه. تا ته زور درکوي چې زه ولې په رحمدل ګران یم.

پیشو وویل:

-شکر! که په دې مردارخور ګرانه وای، زړه به مې ټک چاودلی وای.

سپي مغروره څېره ونیوله، رحمدل ته ور نږدې شو. لکۍ یې ووهله، پر بوټ یې وربوز ور کېښود.

رحمدل ناره کړه:

-څه تر کونه مې تاوېږې!

د سپې تشې ته یې د بوټ تېره څوکه سیخه کړه. سپي کوړنچ وهل. لرې ودرېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو ور غږ کړل:

–نه مې درته ویل! دا عادي خلک نه دي. په یوه دقیقه کې به ورباندې ګران يې، بله دقیقه به له بوټونو سره درکې خېژي.

د کور دروازه وټکېده. د موټرسایکل غږ د غوجلې له وره سره غلی شو. پیشو ور وکتل، و يې ویل:

–غوا ته يې ډاکټر راووست.

بېرته غلې پرېوته. و يې ویل:

–اخ! نجیبې خوارکی تر پایه ډاکټر و نه لید.

رحمدل او غیرت له یوه ځوان سره غوجلې ته ننوتل.

سېرلي وویل:

–پیشو، احوال يې نه راوړې؟

پیشو ور وکتل:

- ته به څه وخت هوښیارېږې؟ تمه مې در نه وخته. د څه احوال؟ غوا ده، لنګېږي، ډاکټر يې ورته راووست. دومره خو خره هم پوهېده.

چرګې وویل:

–په مږو پسې څه مه وایه.

پیشو غږ و نه کړ. ښه شېبه ووته، غیرت له غوجلې راووت، خندل يې، په چوتره کې يې ناره ونیوله:

–ادې! مبارک! غوا لنګه شوه.

کوکوګله راووته. اوله پوښتنه يې د سخوندر په اړه وه. نر ده که ښځه؟ ځواب يې وارېد، ښځه.

د کوکوګلې رنګ تازه شو، په بېړه بېرته کوټې ته ننوته، د زېري ناري يې راتلې، وړه خبره نه وه. غوا سخوندره پیدا کړې وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل خندا راغله. پیشو ور وکتل، د ډاکټر په جېب کې بې پیسې ور منډلې. خوشاله و چې د سخوندر پر ځای سخوندره پیدا شوې ده.

پیشو وویل:

–درې کاله مخکې کوکوګله په اولاد مریضه وه. د کلي یوه زړه ښځه بې ورته راوسته. کوکوګلې ټوله شپه له درده چیغې وهلې، سهار بې په چیغو کې د یوه کوچني ژړا ګډه شوه. رحمدل برنډې ته ور وخوت، له هماغه ځایه بې ور ناره کړه:

–هلک ده که نجلی؟

له کوټې د زړې ښځې خوابدی غږ راغی:

–د خدای داد ومنه، نجلی ده.

رحمدل اول په چوتره کې ډک سطل واړاوه، بیا کرنګ شو، ایننې دیګ ته بې پښه ورا واچوله. وروسته بې پټکی له ځمکې وویشت، له ډېرې غوسې بې پر خپل مټ کلکه خوله ولګوله. د خدای په داد نه و راضي.

خو اوس د غوا سخوندرې ته خوشاله دی. یو بل ته مبارکي ورکوي، دلته تر نجونو د غوا سخوندره ډېر عزت لري. دا خلک بې په زېږېدېدو خوشاله کېږي، زېري کوي، خو نجونې.

غلې شوه. سړه ساه بې وایسته:

–اوف، ورک بې که! دې خلکو ته به دې پر زړه تپاکې را وخېژي.

چرګې وویل:

–پیشو!اوس خو رحمدل خوشاله دی، که چرګوړو ته یو چکر ورکم، ته وا خطر خو به نه لري!؟

پیشو ور وکتل، دواړو چرګوړو معصومې سترګې نیولې وې.

پیشو وویل:

–زړه دې، خو پام کوه، رحمدل دوی په واک نه دي.

چرګې،هیلی ته وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-نه ځې؟

هیلۍ وویل:

-تورغوړۍ به څه کوم؟

-بېغمه اوسه، راځه.

هیلۍ له چرګې او چرګوړو سره دباندې ووته. ترپ شو. د هیلۍ له روغ وزره دوړه پورته شوه. د باتور خندا راغله. چرګې ور وکتل، باتور په چوتره کې ناست و، په لاس کې یې سره لینده ښکارېدله.

چرګې هیلۍ ته وکتل:

-ژوبله شوې.

هیلۍ بېرته کادانې ته منډه واخیسته.

چرګه هم له خپلو چرګوړو سره را وګرځېده.

پیشو تر هیلۍ را تاوه شوه، و یې ویل:

-ښه ده چې لوټه وه، که نه تر دې ځایه نه را رسېدې.

غلې شوه. و یې ویل:

-تورغوړۍ دوی دومره خطرناکه نه دي، له باتور دوی وډارې شئ.

چرګوړی وچونګېد:

-مورې! نو نن دباندې نه وځو؟

-نه

(۶)

پیشو راغله، پر خپلو شونډو یې ژبه تېره کړه، و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-غرمې ته چربه ده.

ټولو ور وکتل. پیشو د پروړې سر ته وخته، و یې ویل:

-همدا اوس له دالانه راغلم، له دېګونو وار نه کېږي، څوک قورمه پخوي، څوک وریزې پرېمنځي، څوک د کباب لپاره پسته غوښه بېلوي، څوک چرګې او .

غلې شوه. چرګې ته یې وکتل، و یې ویل:

-چرګوړي خو دې وینې نه دي؟

چرګې حیرانې سترګې ور واړولې.

پیشو وویل:

-ښه خبره مې نه کوله، ډارېږي.

چرګې وویل:

-ویده دي.

پیشو وویل:

-څوک چرګې او چرګان له پوسته کوي.

غلې شوه، سېرلي ته یې وکتل، و یې ویل:

-سیرلیه خیرنه، ته هم مه خپه کېږه. د هندواڼو پوستکي به در ورسېږي.

هیلی وویل:

-کومه خاصه خبره ده.

موږک منډه واخیسته، پیشو پسې ور غبږ کړل.

-مه وېرېږه، نن په تا مردارخور نس نه ډکوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرګې غږ راغی:

–د هیلی پوښتنه دې ځواب نه کړه.

پیشو وویل:

–ها! خود خاصه خبره ده. رحمدل مېلمانه لري. واړه کسان نه دي، د دې سیمې تر ټول غټ، مخور، پوه،د عزت او د جرګو–مرکو کسان یې راغوښتي دي.

هیلی وویل:

–ولې؟

–هیڅ! رحمدل کله کله خرچه کوي، له زورورو کسانو سره یې جوړه ده، وایي چې په درد مې خوري.

پورته شوه. له سوري یې سر وایست، و یې ویل:

–اوږدغوږی نه‌شته، راځي! پرون هم ټوله ورځ دباندې و نه واتو.

چرګې خپل چرګوړي را ویښ کړل، له سېرلي پرته ټول باغ ته لاړل. نجونو د توتانو سیوري ته پر سرو غالیو توشکې او بالښتان ایښودل.

پیشو ټیټې ونې ته وخته، هیلی د لښتې اوبو ته ور ولوېده، د چرګوړو په یوه سره چینجي سره جنجال و.

پیشو له پورته وویل:

–اوږدغوږی نه ښکاري.

د سپي غپا راغله. پیشو ور وکتل، په تاکونو کې را روان و.

پیشو وویل:

–بد مخلوق ډېر عمر لري، یاد مې کړ، پیدا شو.

ناره یې کړه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

–اوږدغوږې!

هیلۍ وویل:

–خیر دی، مه يې راغواړه.

پیشو وویل:

–اوس خو مې ور غږ کړل.

سپی راغی. تر ونې لاندې ودرېد.

پیشو وویل:

–راځه چې سره دوستان شو.

سپی وغرېد.

پیشو وویل:

–هیلۍ وايي چې په نوره دنیا کې سپي، پیشو او موږک یو ځای سره اوسي. خواږه ملګري دي، له یو بل سره مینه لري.

سپي هیلۍ ته وکتل.

د هیلۍ سر وځړېد، په اوبو کې د لښتي د ژۍ وښو ته ورغله.

سپي وویل:

–د هر کم عقل خبره مه منه.

پیشو وویل:

–اوف، سپیه! رحمدل خو نه يې چې ځان تر نورو هوښیار ګڼې.

غلې شوه، و يې ویل:

–بیا هم ښه ده، مشوره دې راکړه، نه به يې منم، یانې سره ملګري شوو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ته یو ځل راکښته شه.

–رښتیا؟ څه نه راته وایې!؟

سپی وغرېد.

–نه

پیشو له پورته ښاخه، لاندې ته ورغله، ودرېده، و یې ویل:

–ډېرې مرې سترګې دې دي، د باور وړ نه یې.

سپي یو دم ور ټوپ کړل، خلاصه خوله یې د پیشو د لکۍ تر څنګ تېره شوه، لاندې په جووه کې ولوېد.

پیشو پورته ښاخ ته وخته، سپي ته یې وکتل، و یې ویل:

- ما ټوکې کولې، خو له تا په رښتیا کونه ورکه شوه. سپی نو چا ملګری کړی دی!

سپی روان شو.

پیشو ورپسې غړ کړ.

–مردار ځړېدلي، اوږه غوړونه دې وخورې. بیا دې دې خوا ته و نه وینم.

چرګې او هیلۍ ته یې وکتل، و یې ویل:

–ومو لیدم!؟ څنګه مې درته وډار که!؟

مخامخ یې وکتل، و یې ویل:

–رحمدل په لاسونو غرېږي، لکه چې نوي فرمایشات لري!

له ونې یې ټوپ کړل، په جووه کې لنډه ورغله. د تش سطل شا ته پرېوته.

رحمدل ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

...شاوخوا سمه اب‌پاشي کړئ، لوښت ځای وچ و نه وینم. سایرې! هندوانې ځا ته ور کښته که. تر غرمې باید سړې شي. سر له اوسه لا څلور ترموزه چاې تیار کړئ، وچه مېوه مو هېره نه‌شي. بله خبره، وړې نجونې باغ ته مه راپرېږدئ. ورته ووایاست چې که مې یوه هم ولیده، پښې به یې ور ماتې کم.

غلی شو، نسوار یې تر ژبه لاندې واچول، و یې ویل:

-غیرته! حاجي شمشېر خان ته ورغلې؟

ځوان وویل:

-ټلیفون مې ورته وکړ!

د رحمدل ټنډه تروه شوه:

-ټلیفون او کور ته ورتګ فرق سره لري.

د سایرې غږ راغی:

-شیرین اغا! څو کسان دي؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی په وارخطایي وویل:

-مال څو بالښتان کېږدم؟

-که یو دوه اضافه راوړې، بلا به دې ووهي!؟

نیازۍ سطل ته ورغله، پیشو ټوپ کړل، لرې ودرېده.

ښځې سطل ور واخیست. د لښتي له اوبو یې ډک کړ، تر چمن ور ها خوا له سپېرې ځمکې دوړه پورته شوه.

رحمدل غبرګې پایڅې ور پورته کړې. په خوشکه یې وویل:

-سوکه! چا ته دې دومره سودا ده؟ کوم یار خو دې نه راځي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیازی ځمکې ته وکتل.

رحمدل روان شو. لرې د ونې سیوري ته پر لیمڅي کېناست. ټوپک یې ور واخیست. پیشو ورغله. د ګلاب تر غټ بوټي لاندې ورته کېناسته. چرچپا یې واورېده، ور و یې کتل، هیلۍ له اوبو را وخته، پر یوه او بله خوا شوه، پیشو ته ورغله.

باتور راغی، د پلار تر څنګ کېناست. ورو یې وویل:

-شیرین اغا! سهار مې اشرف ولید، له کلاشنکوف سره دباندې راوتلی و.

د رحمدل تنده تروه شوه، و یې ویل:

-نو ته څه بلا وهلی یې، تربره ته ځان کم مه راوله! په کور کې دوه را ځرېږي.

د هلک سر وځړېد:

-خو کله کله طیارې ګرځي.

رحمدل ته غوسه ورغله:

-بس! له بې‌غیرته خبرو مې بد راځي. ځان ته نارینه وایې! نر پسه حلالېدا ته پیدا دی.

هیلۍ وویل:

-زده یې دی؟

-څه؟

-کلاشینکوف؟

پیشو ور وکتل:

-هیلۍ! ډېره ساده یې. کلاشینکوف خو عادي خبره ده، د هاوان، پیکا او دهشکې خبرې کوه. رحمدل مې څو ځله لیدلی دی، زامنو ته یې د څو رنګه وسلو خلاصول او بېرته تړل ور زده کول. له باتوره ټک نه خطا کېږي.

غلې شوه. و یې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–هاغه ونه وينې؟ هاغه تر سرخ بېدې ور ها خوا، هسک چنار.

–هو.

–ځو ورځې مخکې د هماغه چنار په سر کې کارغه ناست و. باتور له دې ځايه کلاشينکوف ورته ونيو، لاندې يې راواچاوه.

هيلۍ وويل:

–خو په نوره دنيا کې داسې نه ده، يوه شپه ستړې شوم، د يوه کور تر مخې د اوبو حوض ته ور کښته شوم. له کوټې د ښځې او سړي غږ راته، ښځه ګيله‌منه وه، سړي ته يې ويل چې ماشومانو ته دې ولې داسې ګېم راوړی چې ټوپک لري. دواړه سره وغړېدل، ښځې ويل چې ټوپک د ماشوم په روحياتو بده اغېزه لري، بې‌رحمه يې اموخته کوي. سړي بخښنه وغوښته.

پيشو وويل:

–دلته دا خبرې نه‌شته. رحمدل دوی تر نورې دنيا هوښيار دي، تېر کال له پله سره يو ټانک ماين پورته کړ. قوه لاړه، ما پخپله وليدل، ماشومانو د انسانانو د غوښو ټوټې جلانو ته وړې. چا ورته ويلي وو چې جل د انسان په غوښه ښې ناري وهي.

همدا اوس باتور ته لاس ترلی انسان پرې باسه، بس، په وژلو کې يې مازې يوه خاشه ثواب ور وښيه، چاړه پرې تېروي.

هيلۍ رډې سترګې ورته نيولې وې.

پيشو وويل:

–زه د دې درې په ډېرو کليو کې ګرځېدلې يم، يو کور هم بې‌ټوپکه نه دی. ووړ، زوړ، ټوپک خپله ګاڼه ګڼي.

غلې شوه، و يې ويل:

–هيلۍ! اوبږدغوبړی راغی. لاړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلۍ د لښتي پر ژۍ پر شنو وښو خپله ژړېړه مښوکه کېښوده. د وښو د ځوکو له منځه يې ور وکتل، له رحمدل سره ځلور نور کسان د ونو سیوري ته ناست وو.

د تاک پاڼې وخوځېدې. هیلۍ ور وکتل، پیشو تازه د تاک د پلنو پاڼو سیوري ته پرېوته. هیلۍ ورغله. و يې ويل:

-نو دا د رحمدل مېلمانه دي؟

پیشو وویل:

-نوې خبرې وکه. پخپله هم پوهېږې چې مېلمانه دي. وينې يې، پوښتنه ولې کوې؟

غلې شوه. و يې ويل:

-راته ووايه چې پوښتنه دې ځکه وکړه چې ته د ويلو لپاره نوي څه نه لرې، خو زما هره خبره نوې ده، نورو ته نه، تا ته نوې ده، ځکه ته دلته نه يې اوسېدلې، له نورو ملکونو راغلې يې، له ټکي هم نه يې خبره.

له پورته خړه، وړه غنې په تار پورې را وزنګېده، پیشو ور پوه کړل، غنې په پاڼه پورې ونښته، پیشو وویل:

-دا ځلور کسان د رحمدل د راز ملګري دي، سره جوړه يې ده، رحمدل يې په کال کې درې- ځلور ځله ډوډۍ ته را غواړي. دا عادي خلک نه دي، کاشکې د باغ د دېوال ها خوا در ښکارېدای، هر يو ځو وسله‌وال او قیمتي موټرې لري.

غلې شوه، و يې ويل:

-هیلۍ! که لږ ور نږدې شو، خبرې به يې واورو. ته خو به ړنه میدان هم ورتلای شې، بس، همداسې په اوبو کې نږدې ورشه. زه به په تاکونو کې د غیرت تر موټرسایکله ځان ورسوم.

پیشو ټوپ کړل. هیلۍ پسې وکتل، يو ځای په پروتو لاړه، وروسته يې ملا نېغه ونیوله، تر لښتي واوښته، د موټرسایکل شا ته پرېوته.

شېبه وروسته هیلۍ هم ورغله. و يې ويل

-که اوږدغوږې راغی! بیا؟

پیشو ور وکتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–ولې تل منفي فکر کوې؟ که دا نه راغی، بیا؟

یو دم د خندا غږ واورېدل شو. پیشو وویل:

–د ټولو خولې خلاصې دي، خو تر ټولو حاجي شمشېر خان ډېر برېږي.

–ته بې پېژنې؟

–څه د پلار زوی مې دی! خو همدلته څو مېلمستیاوو ته راغلی، یو څه ورسره بلده یم.

د رحمدل غږ راغی:

–ورک بې که، اجب وختونه وو.

هیلۍ وویل:

–رحمدل په کومو وختونو پسې ارمان کوي؟

- دا خلک تل په تېرو وختونو پسې مړه دي.

یوه ډنګر سړي وویل:

حاجي شمشېرخانه! هغه د کاروان موضوع دې څنګه شوه؟ چا ویل چې په سرحد کې ډزې دربانديې وشوې.

چاغ، ګردي سړي وخندل:

–پاچا! ته ام اجبې خبرې کوې، موږ نو بیا کله په کراره تر سرحدونو اوښتي یو.

هیلۍ وویل:

–ولې؟ څه کیسه ده.

پیشو وویل:

–حاجي شمشېرخان د پوډرو کاروبار کوي، په کال کې دوه ځله کاروانونه تړي، تر ایرانه بې اړوي، په ترکیه کې بې خپلو نورو ملګرو ته ور سپاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی وویل:

-نو دوی؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

-چوپ! غوږ ونیسه.

حاجي شمشېرخان وویل:

-یاره پاچا پوډرو نو بیا کله پیسې نه دي ګټلې! سږ کال د ایران لاره سخته وه، خو خدای مهربانه دی، تش لاس دې نه پرېږدي، په داخل کې د پوډرو او تریاکو بازار تود و.

پیشو وویل:

-څه وخت مخکې رحمدل راډیو نیولې وه، ویل یې چې په دې وطن کې د معتادانو شمېر تر دریو میلیونو واووښت.

د حاجي شمشېرخان له غوسې ډکه ناره کړه:

-ورک یې که رحمدله. پردل مرداره کړه. مه یې را یادوه، شراکت مې ورسره پرېښبود، حرامو ته یې لاس ور واچاوه، د خدای دښمن مې بد ایسي، له تاجکستانه په پټه شراب راوړي.

پیشو وویل:

-اجبه ده، شراب حرام دي، پوډر حلال! دې سړي نیم وطن غرق کړ، یوازې په همدې څو کلیو کې سلګونه کسان معتاد دي.

هیلی وویل:

-دا پاچا بیا څه کار کوي؟

پیشو سوړ اسوېلی وایست:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-زه د نهو کالو یم، زما په یاد لا د دې غرونو لمنې تکې شنې وې، خو مور مې راته ویل چې یو وخت ټول سیند په ونو کې نه ښکارېده. لوړې او ژورې، ټول ځنګل و، د ابادۍ لپاره یوه لوېشت خړه ځمکه نه پیدا کېده. خلکو به ونې وهلې، د کورونو لپاره به یې ځمکه خالي کوله، خو اوس هیڅ هم نهشته.

غلې شوه، وبې ویل:

-پاچا د چهار تراشو تجارت کوي، ده او ملګرو یې ټول غرونه لغړ کړل، نږدې ونې یې په موټرو کې راوړې، کومو ځایونو ته چې د موټر لار نه سیخېده، ونې به یې اره کړې، په سیند کې به یې واچولې، لاندې به یې له اوبو را و ایستې. اوس یوازې په ډېرو لوړو کې یو څو ونې پاتې دي. پاچا یوه ورځ په ټلیفون کې چا ته ویل چې کچرې او اوښان ورته تیار که.

د رحمدل خندا راغله:

-عبدالرحیمه، ته او خدای! هغه د جنګ کیسه دې وکه، شمشېرخان حاجي دا څو میاشتې مساپر و، نه یې ده اورېدلې.

یوه له رنګه تور سرې تر ورانه بالښت لاندې کړ، پیاله یې کېښوده، و یې ویل:

-ها خو مې د وزیر له اوښې سره وخوړل. سرکوزي دوه لکه ډالر غوښتل.

پاچا وویل:

-سمه کیسه وکه.

عبدالرحیم غاړه صافه کړه:

-یاره پاچا څه درته ووایم! د وزیر له اوښې خو مې دا اوله پروژه نه وه اخیستې، له کومې ورځې چې مې شرکت جوړ کړ، یوازې له ده مې دا اتمه پروژه وه. دوه مکتبه، لوی پل، درې کوچني بندونه... دا ټول مې ورته جوړ کړل، خو په اخېره کې یې راسره مرداره کړه. ده له وزارته یوه پروژه راته را وایسته، غوړه ګوله وه، دوه منزله لېسه جوړېده، یوولس لکه ډالره ورته منظور شوي وو. د وزیر له اوښې سره مې لا له اوله خبره خلاصه کړه، یو نیم لک مې ورته ومنلې.

بس! په یوولسو لکو کې مې درې نیم لکه په تامیر ولګولې، شپېته زره مې د حکومت ولسوال ته ورکړې، څلوېښت زره ملا عبدالغني را نه واخیستې. یو لک هغو انجنیرانو یووړې چې پروژه مې ور تسلیم کړه. اخېر د وزیر د اوښې وار راغی، یو نیم لک مې ور وړې، خو دی وچ منکر شو، قسم یې یاد کړ چې د دوو لکو خبره مې درسره کړې وه، ورته و مې ویل

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې غلط شوی یې، که دوه لکه تا ته درکم؛ نو ما ته څه پاتېږي. نه یې منله، ماغزه مې ورته واوښتل، خبره مو سره واړوله، په خپله شعبه کې مې له سره چایه په ډک ګیلاس وویشت، اخ! حاجي صاحبانو! کاش چې هغه ساعت مو لیدلی وای، په لوند پتلون کې یې د بیزو غوندې اجبې ټوپکې وهلې.

ټولو وخندل:

هیلی وویل:

–هاغه یو ولې پټه خوله دی؟ هیڅ هم نه وایي، تروش تندی یې نیولی، ان هیڅ خندا نه ورځي.

–هغه حاجي باز نومېږي، دروند دی.

–پوه نه‌شوم.

–دلته چې څوک خبرې و نه کړي، خلک یې پوه او دروند بولي.

–نو چې خبرې و نه کړي، له کومه به پوه شو چې پوه دی. په نوره دنیا کې پوه خلک ډېرې خبرې کوي، که دوی و نه غواړي، نور یې غږوي، ځکه پوه وي، د پوه سړي خبرو ته ټول ضرورت لري. ډېر څه ترې زده کوي.

پیشو وویل:

–چوپ! د حاجي باز کوناټي سره وخوځېدل، اوس به یې پخپله عالمانه خبره واورې!

حاجي باز یو دم وخندل، و یې ویل:

–نو د وزیر د اوښې په کوناټو به هم اجبې غټې تناکې راختلې وي.

همدا یوه خبره یې وکړه. ببرته یې جدي څېره ونیوله، دروند کېناست.

پیشو وویل:

–اوس خو پوه شوې چې دلته غلي سړي ته ولې پوه او سنګین وایي. دا ځکه چې تر غږېدا یې نه غږېدا ښه ده. دا خلک چې څومره کم غږېږي، هومره به کم چټیاټ وایي. مالومداره، تر ټولو کم چټیاټ ویونکی به تر نورو پوه او سنګین وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سوکه ولاړه شوه، لرې کېناسته. هیلی ورغله. و بې ویل:

–ولې را ولاړه شوې؟

پیشو سرړه سا وایسته:

هیلی! نور نو دې چټیاټو ستړې کړم.

غلې شوه. و بې ویل:

–ګوره! دا کسان لس بجې راغلل. اول نیم ساعت خو بې دوه درې ځله په څه حال، څه احوال، ښه بې، کراري ده... تېر شو. بیا د معدن د الوځولو، د ځنګلونو د وهلو، پوډرو، قاچاق، د مکتب، پل، پلچک، کلینیک... له پیسو څخه د غلا... په باره کې وغږېدل. هر څه بې عادي وګڼل، یوازې پیسې وې. وروسته بې نیم ساعت د ښکار کیسې وکړې، بیا د دویمې او درېیمې ښځې د درلودلو ضرورتونه یاد شول، اخېري خبرې په ښه جنګي زرک ودرېدې.

نو ته فکر وکه! دلته له پل، پلچک، روغتون او مکتبه غلا، قاچاق، د پوډرو کاروبار، د ځنګلونو وهل، د معدنونو الوځول... افتخار دی. دا خلک هیڅ شرم نه لري، ان د خپلو مړو هډوکي بې لا په نورو خرڅ کړل. په دوی کې د وطندوستي یوه ذره حس هم نه‌شته.

په دې دومره وخت کې نه په مکتب وغږېدل، نه چا دا وویل چې د کلي لاره خرابه ده، نه کلینیک یاد شو، نه بې کومه د وطندوستي خبره وکړه.

پیشو غلې شوه. و بې ویل:

–هیلی! در نه لاړم. مېلمانه ډوډۍ ته ولاړ شول.

پیشو منډه واخیسته. تر واړه وره ووته، د کور په چوتره کې بې ساه ونیوله. دېوال ته د تکیه شوي کاږه ځګ او دېوال تر منځ په چوله کې پربوته.

نجونو ته بې وکتل، غټې کوټې ته بې ډک پتنوسونه وړل. پزه بې کش کړه، رنګارنګ خوراکونه وو.

غیرت راغی، په چوتره کې ودرېد، په لوړ غږ بې وویل:

–بلا وهلې یاست! یو څه ګړندی شئ، مېلمانه بې را ولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سایرې وویل:

–لالا، مازې د هندوانړو غوري پاتې دي.

غیرت وویل:

- خو ګورئ! غرې مو وا نه ورم.

غیرت کوټې ته ورغی، لوښي ښکلي ایښي وو. بېرته د دالان په وره کې ودرېد، و یې ویل:

–بیا هم درته وایم، غرې مو وا نه ورم.

ګډه خندا راغله. غیرت ور وکتل، مېلمانه کور ته له پرې شوې دروازې راووتل. ټول لمر ته ولاړې نوې لنګې شوې غوا ته ور وګرځېدل.

پاچا په خوند وویل:

–یاره رحمدله! اجبه بډوګی (قندولکه) سخوندره یې نه ده!؟ پر دې تور تندي خو یې دا سپین خال یوه دنیا ارزي.

عبدالرحیم وویل:

–رحمدله! ستا د غواوو ښه ذات دی، یوه سخوندره دې له ما سره هم ویل کړې وو.

ټول چوترې ته وختل، باتور له بدنی او چلمچي سره تیار ولاړ و.

رحمدل وویل:

–حاجي صاحبانو! زحمت مو وبخښئ، تر باغه ډېره لاره وه، ډوډۍ سړېده، همدلته مو سرشته ونیوله.

یوه یوه لاسونه پرېمنځل. کوټې ته ننوتل. حاجي شمشېرخان تر ټولو لوړ کېناست.

پاچا ډک دسترخان ته وکتل، و یې ویل:

–رحمدله! دومره زحمت ته ضرورت نه و، ساده ښوروا بس وه.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–څه زحمت. یاران دې ژوندي وي.

پیشو د کوټې کړکۍ ته ورغله. ستمی بې واورېد، هیلی د چوترې په ټیټه ختېنه زینه نه‌شوای راختلای.

پیشو ور غږ کړل:

–اوږدغوږی راغی.

هیلی ټوپ کړل، چوترې ته ور پورته شوه. په وارخطایي یې شا و خوا وکتل، سپی نه و.

پیشو وویل:

–راځه! کله کله ډار هم ښه وي.

هیلی کړکۍ ته ورغله، غږی یې اوږده کړه. و یې ویل:

–د څلورو نفرو لپاره نو دومره مصرف!؟ ټوله کوټه ډک دسترخوان نیولې ده!

پیشو وویل:

–دا خلک عزت په مصرف کې ګڼي. رحمدل خو لا ښه دی، ګذاره یې کېږي، خو ډېر خواران خلک لا ډېر مصرف د مېلمه عزت بولي. دا څو ورځې مخکې مې دوه کسان ولیدل. یوه یې په خواره خوله له بله پور غوښت، ویل یې چې مېلمانه لرم. پیسې یې ورکړې، په هماغه ورځ یې چاغ وری واخیست. ټوله ورځ همالته وم. په سړې باندې غربت ختم و، ښځې یې له ډېر ټوخي ساه نه‌شوای ایستلای. ماشوم یې ناروغه و، یوه کوټه یې لوڅه وه، بلې یې زوړ پلاسټیکي فرش درلود.

غرمې ته مېلمانه راغلل، د سړې ملګري وو، نسونو ته یې غوښې ور واچولې. ماسپښین ساراګشت ته تېر شول. ډکې ګېډې تشې شوې، نه ما کړې، نه تا. بس! یوازې سړی غیرتي وګڼل شو.

مېلمانه لاړل، غیرتي چیلم ته کېناست. سترګې یې ځلېدلې، کله کله به په بربتو کې خندا ورغله، داسې ښکارېده لکه په ذهن کې یې چې د مېلمنو وروستی خبره ورګرځېدله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

“والله! فلانيه، د مور شيدې دې شه، ډېر غيرتي يې.” خو له کوټې يې د ناروغ ماشوم ژګېروي راتلل. ښځه يې دوه ځله ورته راغله، و يې ويل چې وه سړيه، د خدای روی ومنه، ماشوم مري. سړي ناره کړه چې څه وکم، پوروړی يم، ډاکټر او دوا پيسې غواړي، په جېب کې يوه روپۍ نه لرم.

ښځې ژړل. ده په راډيو کې سندره اورېده. سترګې يې له غروره ډکې وې. وړه خبره نه وه، غيرتي و.

هيلی وويل:

–خو ورته وګوره. ټوله کوټه ډکو غابونو نيولې ده. دا خوراک د شلو کسانو هم بس دی.

پيشو وويل:

–اه! کم خوراک يې نو بله بې‌غيرتي ده. دلته دوو نفرو ته د اتو کسانو تياری نيسي. هر څه بايد تر بسو څو واري ډېر وي. که مازې يو څه کم شي؛ نو پېغور يې ګڼي. رحمدل څلورو کسانو ته شپږ منه پسه حلال کړ.

–خو اوس مې د رحمدل دوې کشرانې لوڼې وليدې. په باغ کې ناستې وې، يوې د کميس ارمان درلود، بلې ټيکری غوښت. د دې مېلمستيا پنځمه برخه مصرف هم تر مېلمنو ډېر و. په پاتې پيسو يې ټولې لوڼې پټولای شوای.

پيشو غلې وه.

د حاجي عبدالرحيم غږ راغی:

–ياره حاجي صاحبانو، دا د واکسين له والو سره به څه کوو؟ ستاسې کلي ته هم درغلي وو؟

پاچاپه ډکه خوله وويل:

–هو! وايي چې د واکسين د والو امنيت وساتئ.

حاجي شمشېرخان ته يې وکتل، حاجي بسته ورون خولې ته نيولی و. پاچا وويل:

–شمشېرخانه! ته څه پکې وايې؟

حاجي په ډکه خوله وويل:

–داخبرې په کېدو نه ارزي. له خوراکه مو باسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–هیلی! باز ته وګوره! کوناټي یې وخوځېدل، وا یې وره! یوه خبره، خو پخه خبره کوي؟

باز وویل:

–واکسین څه په ډک... وهئ. پخوا نه و، اوس دې هم نه وي، په دومره جنجال نه ارزي.

پیشو وویل:

–د همدې پوهاند صاحب یو لمسی ګوزڼ وهلی

پاچا وویل

–دا د نجونو د مکتب خبرې هم ماغزه را اېشولي دي. ها بله ورځ هم ولسوالي ته له ولایته د حکومت سړي راغلي وو. ویل یې چې لوی پل په یوه شرط درته جوړوو چې د نجونو مکتب به له بیا ترمیمه وروسته ساتئ.

حاجي شمشېر خان په ډکه خوله وویل:

–پربېردئ داخبرې! د خپل پلار او نیکه شملې مه ټیټوئ، نه مو مکتب په کار دی، نه پل، نه پلچک، نه سړک. زه خو وایم چې دا د هلکانو له مکتبه هم خدایکه ښه ورځ ووینئ! رحمدله، د دې نوې لنګې غوا سخوندرې دې ډېر خوند راکړ. نه به یې کې را؟

د رحمدل سترګې وځلېدې. په ببړه یې د فیرني پیشقاب ور ببرته کړ. و یې ویل:

–ولې نه حاجي صاحب، تر تا ځار! خو اوس غوا پرې لوشو.

حاجي شمشېرخان وخندل:

–زوروره، نو ما سمدستي کله پرې پکې اچولی دی.

پیشو سوکه وویل:

–اخ! پل، مکتب، پلچک، سړک... د وطن ابادي څه کوي! د غوا سخوندره مهمه ده.

پاچا وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–حاجي شمشېر خانه! په نورو تېز ورځې، خو په خپله خبره نه يې ولاړ.

حاجي شمشېرخان ور وکتل.

پاچا وخندل:

–ځان داسې ناکاره مه اچوه، خپله دې راته ويلي وو چې د کلات د جلدک تازيان نوم لري. دا وار يو کونګرى درته راوړم. دوه ځله لاړې، خو...

حاجي شمشېرخان په خبره کې ور ولوېد. په خندا يې وويل:

–پاچا! غوټ درته مات يم، خو که به درواغ درته وايم، اورته دې راباندې طلاقه يې! څو وارې مې په زړه کې را تېر شوې، خو ډېر مصروفه وم، سر ناخلاصه خلک دي، څو ځله مې د کوکنارو د کرلو چل ور وښوو، نوى تخم مې ور ووړ. بوجى–بوجى اصل کود مې ورته واخيست، خو کوکنار وکري، په پاللو يې نه پوهېږي، غوزې يې ورې راشي... خير، بل ځل مې نه هېرېږى. هاغه د مستو کاسه را ببرته که.

رحمدل وويل:

–باز حاجي! ته ونيسه، اجبه د سينې پسته غوښه ده. نه دې په عذابوي.

بازا! غټ ټېغ را وايست. رحمدل په لاس کې نيولې بوټۍ ببرته په پيشقاب کې کېښوده.

پيشو وويل:

–دې ته وايي درونډ او هوښيار. عالمانه خبره يې ونه کړه، رحمدل يې په ټېغ وپوهاوه چې ډک يم.

حاجي شمشېرخان پر خپلو غوړو شونډو توليا تېره کړه، و يې ويل:

–ياره رحمدله! لکه چې دا نوې کډه دې ښه لاس لري، اخېري څو وارې ډوډۍ دې له خونده ډکې وې.

عبدالرحيم په خبره کې ور ولوېد:

–په دويم واده به دې د کور عزت خوندي وي. سپينه مامد دينه به درته وکم، زما خو درېيمې ته هم نېت دى.

ټولو وخندل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل په خندا وويل:

–در واخلئ، لاس مه نيسئ.

له هرې خوا درانه ټېغونه راغلل، بيا تر ډېره شکرونه ايستل کېدل.

دعا وشوه. مېلمانه لا باغ ته له پرې شوې وره نه وو وتلي چې له دالانه ښځې او نجونې راووتې. ټولو کوټې ته ور منډه کړه، د کېناستلو په حال کې بې لا پيشقابونو ته لاسونه ور وغځول.

پيشو وويل:

–د دې نجونو کولمې يوازې د مېلمستيا په وخت غوړېږي.

هيلۍ ور وکتل:

–خو دوی د سړيو پاتې شونې خوري. کاشکې بې په دېګونو کې ځانونو ته يو څه پرېيښي وای.

پيشو وويل:

–خبره دې ژر هېرېږي. درته و مې ويل چې دا خلک څلورو کسانو ته د شلو نفرو خوراک ږدي، عزت بې ګڼي.

هيلۍ ببرته غړی اوږده کړه، وړو نجونو په خپلو غاښونو له هډوکو غوښې شکولې.

هيلۍ وويل:

–خو دا نجونې او ښځې تر اوسه ولې غلې وې. ټولې په يوه تنګ دالان کې راټولې وې. ان د وړو نجونو هم چوپ نه خوت. داسې لکه په دې کلا کې چې د ښځې يا نجلۍ په نوم هيڅ ژوندی ساری نه وي.

پيشو وويل:

–له غږېدا منع وې.

–ولې؟

پردي نارينه بې بايد غږ وا نه وري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-پوه نه‌شوم.

-خدای دې پوه که. دلته د ښځې د غږ اورېدل هم د نارینه‌وو شهوت پاروي.

پیشو روانه شوه.

هیلی وویل:

-څه کوې؟

-د اورېدغوږې ساه مې واوربده.

هیلی شا و خوا وکتل:

-دلته خو نه‌شته.

پیشو وویل:

-ته بې نه اورې.

پیشو کادانې ته ننوته. و بې ویل:

-سېرلیه! خوله دې پټه که، ډېر بد ښکارې.

لاړه، پر پروړه پرېوته.

چرګې وویل:

-هیلی دې څه کړه؟

پیشو ور وکتل:

-چرګې! که نور نه وې، د دې چرګوړو تر مخ خو لږ هوښیاره غږېږه. هیلی خو په ما پورې سرېښ نه ده.

سېرلي ور غږ کړل:

-نن خو بیا تیار رحمدل یې. خبره نه درسره کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیلی راغله. چرګې ته نږدې پرېوته.

ټول غلي وو. یوازې د سېرلي غاښونه سره لګېدل. شخوند یې واهه.

پیشو سر پورته کړ:

-چرګې! چوچونې دې ویده دي؟

چرګې وویل:

-پام چې مرداره خبره و نه کړې.

پیشو بېرته پر پروړه سر ولګاوه. سوړ اسوېلی یې وایست.

هیلی وویل:

-پیشو! زړه دې ډېر ډک دی!؟

-ورک یې که، دې وطن ته مې خوا بدېږي.

سېرلي وخندل:

-نوې خبرې دې زده کړې؟

پیشو وویل:

-مردارخوره، نوې خبرې نه دي، دا وطن خو زما هم دی، ستا هم دی، د چرګې هم دی. لږ احساس پیدا که. ته او رحمدل څه فرق سره لرئ!

هیلی وویل:

-خو نور خلک به داسې نه وي، یو څه د وطندوستي حس به لري.

پیشو تر یوه وخته غلې وه، بیا یې سر پورته کړ:

-هیلۍ! زه په دې کلیو کې ډېره ګرځېدلې یم. دلته پنځه نوي فیصده خلک رحمدل دوی دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلې شوه. وبې ویل:

-واوره! یوازې د یوې ورځې کیسه به درته وکم. موچي مې ولید، سړي ته یې د بوټونو اصلي پسکی ور وښوو. سړي مازې سترګې ترې واړولې، موچي په بوټ کې ارزان بیه پسکی کېښود. دهقان ته ورغلم، په پټي کې د شکېدلو رومي بانجانو لوبې کوټې ته ناست و. سرې پلاسټیکي خلطې ورسره وې. دا رنګ د خلکود غولولو لپاره و. خام رومیان هم سره پکې ښکارېدل. دهقان د خلطې څنډو ته سالم رومیان اېښودل، منځ یې له خوسا او چینجنو رومیانو ور ډکاوه.

قصاب ته ورغلم. خدای خبر، په کومه زمانه کې یې یو غویی حلال کړی دی، خو د هماغه غوایي یوه ټوټه سپین پوستکی یې ساتلی، تل هماغه پوستکی د مینبې په ورون پورې سریښوي، مانا ها خلکو، مېښه نه ده، د ځوان غوایي غوښه واخلئ. تلې ته مې وکتل، دلته ټول قصابان تلې دومره پورته ږدي چې مشتري ته یې منځ نهشي ور ښکاره. کار یې کړی وي، په تله کې یې مخکې له مخکې وازګې او بړزې اچولې وي.

د هلکانو له مکتبه تېرېدم، پسپسی مې واورېد، ور وګرځېدم، مدیر له دوو دوکاندارانو سره ولاړ و. ورته ویل یې چې د شپې یوه بجه څلور خرې راولئ، بس! د مکتب کتابونه او کتابچې مې تیار درته بېل کړي دي، خو په نرخ کې به یې بله نه کوئ. تر دې یې ارزانه نهشم درکولای.

ډاکټر مې ولید. له ښاره خپل کور ته راته، په ټلیفون کې یې خندل، ویل یې چې بېغمه اوسه. د شرکت ټولې روغې او تاریخ تېرې دواوې دې پر ما، زما یوه نسخه به هم ستا له دوا پرته نه وي، یو په دوه به یې درته خرڅې کم، خو څلوېښت فیصده ګټه غواړم.

نوي جوړېدونکي سړک ته ورغلم. له مسلح عسکرو را لرې درې لوکس رېږې خرېیلې نیکټایي کړي کسان ولاړ وو. له نږدې مې غوږ ورته ونیو، لاړې یې سره بادېدلې، د سړک د موادو، د کاریګرو د پیسو او د تېلو په غلا نه سره جوړېدل. یو بل ته یې ګوته نیوله. تا ډېرې واخیستې، ما ته لږ پاتې شوې.

اخ! له چا ګیله وکړو. دلته هر یو تر خپله وسه غل دی.

پیشو غلې شوه.

هیلی وویل:

-مانا ټول بد دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو سر پورته کړ:

–ښه هم شته، خو ډېر کم، په مردار ډنډ کې یو سطل پاکې اوبه نه چلېږي. یوه ورځ مې یو سړی ولید، ښځه یې تازه لنګه وه، ده له کارېزه منګی ډکاوه. بس! په ټول کلي کې متل شو. پلانی د ښځې سپی دی.

یو بل مامور مې ولید، رشوت یې نه اخیست، همکارانو یې لېونی باله، د کور وال ور نه خپه وو، ویل یې چې نورو په همدې ساده ماموریت کې موټرې واخیستې، خو د مورِ وال د یوې خوا نه دی... دا خلک په رڼا ورځ د خپلې ښځې، اولادونو، خپلوانو، دوستانو... تر مخ په ډېر افتخار حرامې پیسې ګڼي. یو هم نه ورته وایي چې وه پلاره، وه وروره، وه مېړه، وه خپله... ته خو لس، دوولس زره معاش اخلې. دا ارګاه و بارګاه، د اتلسو زرو ډارلرو موټر، لوکس کور، په دوو میاشتو کې د اتو زرو بوټونه، د لسو زرو دریشي... دې له کومه کړل؟ برعکس، ټول افتخار پرې کوي، رشوت ته یې نوي نوم ورکړی، پیداګیري ورته وایي.

دلته سیند نه دی چې د سپي په خوله مردار نه‌شي، دلته ټوله د سپي خوله ده. ګناه ثواب ګڼي، د وطندوستي بوی هم نه‌شته. په دې خاوره د یوه هم زړه نه سوځي. بس، لکه د لاندې پسه چې د الېیلو له پاره تیارېږي! ټولو لاسونه ور اچولي دي، نر هغه دی چې ګوتو ته یې دېرې وړې ورشي.

هیلی وویل:

- خو دا خلک به له اوله داسې نه وو. دوی د پلار، نیکه شملې ډېرې یادوي، پخواني به یې د کار خلک وو.

پیشو روانه شوه، تر سوري یې سر وایست، و یې ویل:

–هیلی! راځه!

دواړه باغ ته لاړل. مېلمنو لمونځ کاوه.

پیشو ونو ته وکتل، کېناسته، و یې ویل:

–هیلی! یو څه وخت باید ماتله شو.

هیلی حیرانې سترګې ور واړولې؟

–ولې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

–رحمدل دوی خو نه یې چې ببرړه کوې!

ښه شېبه ووته، کارغه راغی، لنډه دوره یې ووهله، پر ټیټ ښاخ کېناست. نارې یې کړې:

–کاغ، کاغ، کاغ...

پیشو وویل:

–رائحه.

دواړه کارغه ته ور نږدې شول. کارغه له کوچني هډوکي غوښه جلا کوله.

پیشو ور غږ کړل:

–کارغه! څو کلن به یې؟

کارغه پرته له دې چې ورته وګوري، و یې ویل:

–پیشو! له رحمدله به څه زده کړې. ډېره شخصي پوښتنه دې و نه کړه!؟ دا یې تا ته زما سن مالوم، څه فایده!؟

پیشو په خبره کې ور ولوېده:

–خدای که دې په دې تور مخ میینه یم، د سن مالومول دې زما له دویمې پوښتنې سره ارتباط لري.

کارغه وویل:

–سمه ده، درته و به یې وایم، کابو یو سلو اویاوو ته رسېږم. هله نو، د مطلب خبره کوه!

–کارغه، رحمدل دوی په خپلو پلرونو او نیکونو ډېر نازېږي، هره خبره یې په پنځه زره کلن تاریخ، پخوانۍ پوهه او غیرت ختمه شي. تا خو ډېر عمر کړی، دا خلک کومه کارنامه لري چې موږ نه یو ترې خبر؟ برق یې کشف کړی، کښتۍ یې جوړې کړې، سپوږمۍ ته ختلي، د کوم خطرناک مرض دوا یې جوړه کړې...څه یې کړي؟

هډوکی ولوېد، کارغه خلاص وزرونه پسې را کښته شو. پر هډوکي یې منبوکه ووهله. هیلۍ ته یې وکتل، و یې ویل:

–دا خو مې نوې ولیده!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو وویل:

–څه بې کوې! رحمدل وویشته. زما د خبرې ځواب دې را نه کړ.

کارغه وویل:

–له پنځه زره کلن تاریخه بې نه یم خبر، خو د رحمدل دوی پلرونه او نیکونه را مالوم دي. بس! رحمدل دوی ته ګوره، که په دې خلکو کې پوهه وینې؛ نو پخواني بې هم عالمان وو، که نه له رحمدل دوی بې ټکی فرق نه کېده.

هیلی وویل:

–خو څنګه خلک وو؟

–ویده. ټول عمر ویده. په یوه وطن کې هم د غرمې خوب نهشته، خلک کار کوي، خپل ژوند جوړوي، وطن ابادوي، خو دوی به هم لکه رحمدل دوی شپه ورځ په خوب تېر کړل. سهار چې به را پورته شول، په ټول ملک کې به پردي ګرځېدل. په دې به نه وو خبر چې دا څوک دي، ملک بې څنګه ونیو، له کومه راغلل، څنګه راغلل، ولې راغلل، چا راوستل... بس! نه پوښتنه، نه بازخواست، نه د وطن مینه، نیمایي رحمدل دوی به د پیسو لپاره د خپلو خلکو او خپل وطن پر ضد له پردیو سره ودرېدل. نورو ته به چې پیسې او مقام ور و نه رسېدل، مخالف به شول، تورې او ټوپکې به بې را واخیستې، پردي به کرار ناست وو، رحمدل دوی به په خپلو منځو کې سره وخوړل. دا وژنه، ها وژنه، له یوه لاس پرې که، له بل سر، د یوه کور ته اور واچوه، بل...

یوه خوا به بې ختمه کړه، بیا به بې پردو ته پام شو، پسې وا به بې خیستل، وروسته به په خپل منځ کې نه سره جوړېدل. هر یوه به پاچاهي غوښته. ورور به له وروره سترګې و ایستې، زوی له پلاره. په لکهاوو غاړې به پرې شوې. سرونه به ولوېدل، اخېر به یوه قدرت ونیو. ښځو، مینځو او کبابونو ته به بې ور پام شول. هر پاچا به لکه چرګ په لسګونو چرګو کې پروت و. یوه نه، دوې نه، درې نه، څلور نه، لسګونه او سلګونه ښکلې ښځې او نازکې مینځې به پرې راټولې وې. د شپې به بې مستي کوله، د ورځې به ویده و. عامو خلکو به هم د غرمې خوب نه هېراوه. بله ورځ به بیا همدا کیسه له سره تکرارېدله. دوی به ویده وو، نورو به سلامت ملک لاندې کړ. له سره به بې سترګې وموښلې، په جوش به راغلل... نیمایي به له پردو سره ودرېدل، چا ته چې به پیسې او واک ور و نه رسېدل، تورې به بې را واخیستې، وینې به وبهېدې، له دوارو خواوو. ..

کارغه غلی شو، په هډوکي پسې بې منښوکه واچوله، و بې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–په دې نړدې دوو سوو کلونو کې دوه، درې د کار خلک پیدا شول. له رحمدل دوی سره بې فرق درلود. له زړه بې د وطن جوړېدا غوښته، له خلکو سره بې مینه وه، تعلیم ته بې پام ور واړاوه، مکتبونه او کارخانې بې جوړې کړې، پوځ بې په پښو ودراوه، د بند، برق... رېل په فکر کې شول.

دوی غوښتل چې رحمدل دوی وینښ او د نورو ملکونو سیال کړي، د ژوند خوند ور وښيي، ورته ووايي چې وطن د ټولو مور ده، مه بې خپه کوئ. اباد بې کړئ. اه خلکو! وینښ شئ...

خو رحمدل دوی وېښېدا نه غوښته، وطن بې د غرمې له خوبونو ځار کړ. همدا نېک خلک بې پسې واخیستل... څوک بې مړه کړل، څوک بې له وطنه وشړل...

رحمدل دوی په سوله او هوساینه کې ناروغه کېږي. دوی له کراري، انساني ژوند او ابادي سره حساسیت لري، لکه لېوان یوازې په وینو کې خوشاله دي. ووژنه، ووژنه، ووژنه...

کارغه والوت.

هیلی مېلمنو ته وکتل، یو هم نه و، نیازی او سایرې توشکې او بالښتان ټولول.

پیشو او هیلی ورغلل. شېبه وروسته رحمدل راغی.

سایرې د نیازی غوږ ته خوله ور ټیټه کړه.

پیشو ووېل:

–ورته و بې ویل چې شیرین اغا ته وایم، خوشاله دی. خبره به مې ومني.

سایره خپل پلار ته ورغله، په خواره خوله بې ووېل:

–شیرین اغا! یوه خبره مې مني؟

رحمدل تریو ور وکتل.

نجلی خوله کږه کړه:

–نوې مور وايې چې دا درې میاشتې د پلار کره نه یم تللې، خیر دی، یوه شپه اجازه ورکه، مور بې سخته ناروغه ده. بس! سهار چایو ته بې بېرته همدلته وغواړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمدل سترګې رډې راوختې:

-بس، بس، په اوږو يې مه راسپروه. مور يې هيڅ بلا نه ده وهلې.

غلی شو. نيازی ته يې وکتل، ناره يې کړه:

-وه د سپي لورې! پزه دې را پرې کړه، د هندوانو په يوه غوري کې يوه پنجه ولې کمه وه!؟

پيشو وويل:

-اخ! نفرته! دومره ښکلی دسترخوان، رنګارنګ خوندور خواړه او ګڼ لوښي يې هېر شول، خو يوه پنجه يې په ذهن کې پاتې ده.

(۸)

تياره وه، پيشو پر پروړه سر ايښی و.

چرګې وويل:

-پيشو! غلې يې!

پيشو وويل:

-فکر وهم.

-څه فکر؟

-د رحمدل.

-څنګه؟

يوازې يوه ورځ! بس! رحمدل په يوه ورځ کې انسان کېدای شي. هم به پخپله له ژونده خوند واخلي، هم به کورنی ته خندا ورکړي، هم به يې وطن ته خپله برخه خير ور ورسېږي.

په تياره کې د سېرلي غږ راغی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرګۍ! ولې دې وغړوله، هماغه فکرونه يې ښه وو.

هيلۍ وويل:

ـ سپرليه! ته بې مه اوره.

غلې شوه، و بې ويل:

پيشو، ما او چرګۍ ته ووايه. رحمدل څنګه انسان کېدای شي!؟

پيشو اوږده وغځېده. و بې ويل:

–رحمدل مې په فکر کې يوازې يوه ورځ انسان کړ. ټول غمونه ختم شول.

چرګۍ وويل:

–زړه ته مې نه لوېږي.

پيشو وويل:

–اسانه ده.

هيلې په خبره کې ور ولوېده:

–موږ هم خبرې کړه.

پيشو وويل:

–سمه ده. زه به مې يوازې د يوې ورځې فکر درته ووايم. تاسې واياست ښه!

هيلۍ او چرګې په يوه غږ وويل:

–ښه.

پيشو وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–نن شپه تېره شوه، رحمدل مې په خپل فکر کې سبا سهار وخته له خوبه را پورته کړ. چوترې ته ووت، نیازۍ په بېړه بدنۍ ته ورغله، خو ده وار ړومبی کړ. بدنۍ یې ور پورته کړه، موسک شو، و یې ویل:

–ته خو مې مزدوره نه یې. زما غوندې انسان یې، خدای لاس او پښې راکړي، ولې خپل کار په نورو وکم!؟

نیازۍ په چوتره کې حیرانه ودرېده، رحمدل بمبه ووهله. اودس یې وکړ، نیازۍ تولیا ورته ونیوله. رحمدل مننه ترې وکړه، د نیازۍ سترګې رډې را وختې. باور یې نه راته، رحمدل او مننه!؟

رحمدل جومات ته لاړ. کتارونه سم شول، رحمدل ورغی، په لومړي ځل د خپل تره د زوی انځرګل تر څنګ ودرېد. تربره یې حیرانې سترګې ور واړولې. رحمدل ورته موسک شو.

جمع خلاصه شوه. انځرګل کور ته روان شو، خو تر شا یې د پښو ترپی واورېد، ور مېړ یې کوږ کړ، رحمدل ور پسې و. انځرګل ګامونه ګړندي کړل، رحمدل هم چټک شو، انځر ګل خپل کور ته ننوت. د کلا لویه دروازه نه پورې کېده، ور و یې کتل، رحمدل د دروازې په لیخک کې پښه ایښې وه.

انځرګل حیران ودرېد، رحمدل دروازه ټېله کړه، انګړ ته ورغی. وار له واره یې ناره ونیوله:

–د تره کډې! چېرې یاست؟

له دالانه د یوې ورې نجلۍ خوشاله غږ راغی.

–ابۍ! شیرین اغا دی.

ښځې وویل:

–خوب وینې!؟ شیرین اغا خو له جلا کېدا را باده زموږ کور نه دی لیدلی. دلته کله راځي!؟

رحمدل ور ناره کړه!

–راغلی یم.

وړه نجلۍ په بېړه له دالانه را ووته. خندل یې. رحمدل ټیټ شو. د وړې نجلۍ له تندي یې مچو واخیسته. له کوټو ښځې، ماشومان او ځوانان را ووتل. ښځې او ماشومان خوشاله ښکارېدل. ټول تر رحمدل را تاو شول. په سترګو کې یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې رغړېدلې، د کور کهول پوښتنې يې کولې... خو ځوانان له خپل پلار انځر ګل سره ګوښه ولاړ وو. په رډو سترګو يې رحمدل ته کتل...

يوې ځوانې نجلی په چوتره کې سره غالی هواره کړه. بالښت يې کېښود، خو رحمدل دالان ته ورغی. پر زاړه، سپېره ليمڅي يې پلتی ووهلې. نجلی په منډه نوی بالښت ورته راووړ. رحمدل غټې سپږمې کش کړې. په خوند يې وويل:

–اه! څه خوږ بوی، په تناره کې څه دي؟

د انځرګل ښځې په خوشالی وويل:

–شيرين اغا! غرمې ته مو کټوه بار کړې ده.

رحمدل په خوند وويل:

–غوښه به پخه وي؟

ښځه په بېړه تناره ته ور ټيټه شوه. کټو يې را وايسته. يوه ټوټه غوښه يې په ګوتو کې ټينګه کړه، په خوابدي غږ يې وويل:

–لږ خامه ده.

د ګاز ډبه يې ور کش کړه.

رحمدل ناره کړه!

–مکی! غوښه به غرمې ته خورو. کوچ راواخله!

په لنډ وخت کې د رحمدل مخې ته د شيدو چای، تازه کوچ او توده ډوډی کېښودل شول. دالان ډک و، ښځو او ماشوانو په مينه رحمدل ته کتل.

رحمدل په ډکه خوله ناره کړه:

–په تربره باندې خدای نه ده خوړلې. اوس به له خپلو ځوانو زامنو سره په چوتره کې ناست يې. وايې به چې دا نابللی مېلمه له کومه شو!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجونو او ښځو وخندل.

رحمدل خپل غږ په زوټه کړ!

-وه غټسرې انځرګله! دا خو دې و نه ویل چې پردی به ولې یې؟ خپل تن، وجود، سکه د تره زوی مې یې، همدا اته کاله مخکې لا سره ګډ و. ماشومتوب مو یو ځای تېر کړی، ګډ مو خندلي، ګډ مو ژړلي، په ګډه مو د ګډ کور رمه پېولې، په ګډه به ګډې انا د ناتار کاسه راته ایښودله، ګډ نیکه به نکلونه راته ویل، یو ځای به لمبېدو. یو ځای به مو د دالانه پر سر د غومبسو ځالې را اچولې. په یاد دې دي، په ما دې ثومره خوا بدېده. غومبسې زه وچېچلم، خو ژړل تا.

غلی شو. په ډکه خوله یې ناره کړه!

ـ راشه، زما له سووبه به په خپل کور کې په ګېده موړ شې. تر اوسه به دې دومره نویین (تازه) کوچ نه وي خوړلي.

ماشومانو وخندل، خو د ښځو سترګې له اوښکو ډکې وې.

له چایو وروسته رحمدل چوترې ته ورغی. ډله ماشومان او ښځې پسې را ووتل. رحمدل حیرانو نارینه‌وو ته وکتل، په زوره یې ټېغ را وایست. و یې ویل:

-د تره کډې!؟

ښځې منډه ور واخیسته.

رحمدل وویل:

-غرمې ته یوه ډکه کاسه ښوروا را ولېږه.

غلی شو. انځرګل ته یې وکتل، و یې ویل:

-د انځرګل برخه غوښه به هم ورسره وي.

ځوانې ښځې په بېړه وویل:

-سمه ده شیرین اغا! په غبرګو سترګو.

یوې پېغلې په بېړه بوټونه ورته سم کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رحمدل تر چوترې کښته شو. څو ګامه يې واخيستل. ودرېد، ورمېږ يې کوږ کړ.

–د تره کډې! غټسري ته ووايه چې سبا غرمې ته مې ټول مېلمانه ياست. نر، ښځې، ماشومان. يو به هم نه پاتې کېږي.

رحمدل خپل کور ته لاړ. باتور د چوترې په زينه کې کلاشينکوف پاکاوه. رحمدل يې له لاسه ټوپک ور واخيست. په ځا کې يې واچاوه. ورو زړو په حيرانی ورته کتل.

رحمدل وويل:

–باتوره زويه!له ټوپکه خدای که ښه ورځ ووينې، د مرګ وسيله ده، يا به بل وژنې، يا ځان. سر له سبا به مکتب ته ځې.

چوترې ته وخوت، ټولې لوښې يې پر ټنډو ښکل کړې. نجونو ژړل، په لومړي ځل يې د پلار مينه ليده.

رحمدل خپلې غبرګې ورې لوښې ټېر ته ور نږدې کړې، و يې ويل:

–تاسې به هم په لنډ وخت کې مکتب ته ځئ.

نجونو په راوتلو رډو سترګو ورته کتل. يوې ورې نجلی يو دم وخندل:

ــشيرين اغا! درواغ خو نه وايې؟

د غيرت غږ راغی:

سپين‌سترګې! پلار ته څوک داسې نه وايي!

رحمدل وويل:

–نه غيرته زويه! په دې کور کې هر څوک د خبرو حق لري. که څوک غلطي وکي، په ارامه يې پوه که.

کوکوګلې وويل:

–اول خو د نجونو مکتب نه‌شته، دويم خلک به څه وايي؟

رحمدل په خبره کې ور ولوېد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–زمورږ لوی مشکل دا دی چې د ځان لپاره نه، د خلکو لپاره ژوند کوو. تعلیم په نر و ښځه فرض دی. پاتې شوه د مکتب خبره! زه بې په خپل مصرف جوړوم.

رحمدل خپلې وړې لور ته وکتل، یوه پایڅه یې پرې وه. و یې ویل:

–غیرته زویه! ټولې نجونې په موټر کې درسره کښنوه. د ولسوالي په بازار کې چې یې څه به کار و، خوښ دې یې کړي.

د غیرت تندی تریو شو:

–شیرین اغا! داسې نو څوک نه کوي! زه به یې ورته راوړم.

رحمدل وویل:

–نه! تا ته مې تېر اختر یوه سدرۍ راوړې وه، تر اوسه لا پرته ده، ویل دې چې رنګ مې یې خوښ نه دی. دوی هم زړه لري.

سایرې ته یې وکتل، و یې ویل:

–بچکې! ما وبخښه. نه پوهېدم. یو تان ټوکر به مې راوړ، جامې او د کوټو پردې به مو له یوې ټوټې وګنډلې. په دې کې څه بده ده چې په خپله خوښه ځانونو ته ټوکر، څپلی او ټیکري واخلئ.

د سایرې سر یې پر خپل ټټر پورې ولګاوه. په ژړغونې غږ یې وویل:

–اه ګرانې! پلار دې وبخښه. ښه ده چې کونډه ته مې ور نه کړې.

غلی شو. سایرې حیرانې سترګې ورته نیولې وې.

رحمدل وویل:

–له دې وروسته به په دې کور کې له نجونو نظر اخیستل کېږي. دا د دوی شرعي حق دی، چېرته چې یې خوښه نه وه، نه به یې ودوم.

یو دم یې وژړل. په ژړا کې یې له ټولو ببښنه وغوښته. خپله سپکه خوله یې یاده کړه، و یې ویل چې سر له اوسه به پوچ پاش نه وایي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلا لویه دروازه خلاصه شوه، په تراکتور پسې اوږده ټېله ترلې وه. راغی، د انځر ګل دوو زامنو د وهل شوې چنار ځلور، ځلور متره لرګي له ټېلې کښته کړل.

رحمدل ورغی، د تربره زامنو ته یې غېږ ورکړه. د انځرګل زامنو ځمکې ته کتل. یوه یې په خواره خوله وویل:

–پلار مې ځان ملامت ګاڼه. ویل یې چې چنار ستاسې حق و.

رحمدل یو ځوان تر لاس ونیو، خو ځوان بخښنه وغوښته، و یې ویل چې اوس کار لري، چایو ته به بل وخت راشي.

ځوان د تراکتور اشټرنګ ته کېناست، بل تشې ټېلې ته ور وختوت.

اشټرنګ ته ناست ځوان وویل:

–شیرین اغا! پلار مې ویل چې سبا غرمه ډوډۍ ته درځو، خو په یوه شرط! بلې غرمې ته مو تاسې ټول مېلمانه یاست.

رحمدل وخندل. چوترې ته یې وکتل، د ټولو سترګې له اوښکو ډکې وې. رحمدل ورغی. ښځې او اولادونه پرې ور ټول شول.

رحمدل وویل:

ګورئ! انځر ګل دوی مو تن او وجود دي، د ټولو په رګونو کې د یوه نیکه وینه جریان لري. تګ راتګ به ورسره پالئ!

کوټې ته لاړ. ډم یې په تلیفون را وغوښت. لسو بجو ته یې وېښته ور جوړ کړل، په ږیره یې لاس ور وواهه. تشناب ته ننوت. اول یې غاښونو ته برس او کریم ونیول، بیا تر اوبو ووت. پاک کالي یې واغوستل. په چوتره کې ودرېد. نیازۍ وچې سترګې ورته نیولې وې.

د نیازۍ کتلو خوند ورکړ. د نسوارو قوطی یې تر بام واړوله.

باغ ته لاړ، د خرې د ویشتلو ځای ته یې وکتل، سر یې وځړېد. پتارۍ ته ودرېد، غریو واخیست، سلګۍ یې کړې، په ژړا کې یې وویل:

–اه! نجیبې بچکې. تر پایه مې ډاکټر ته ور نه وستې. دا ګنهګار پلار دې وبخښه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیغې شوې، رحمدل ور وکتل، باتور خپله خور تر څنګ نیولې وه. رحمدل پر خپلو لندو سترګو څادر تېر کړ. ورغی. باتور یې تر مټ ونیو، وېې ځانډه، ورته و یې ویل چې که دې بیا سایرې ته څه ویلي وو، نو د سایرې بچکې پښو ته به دې حلال...

یودم غلی شو، د حلالېدا له ټکې یې کرکه راغله، و یې ویل:

–باتوره! دا نجونې هم زما اولادونه دي، دوی هم په هماغه اندازه راباندې ګرانې دي، لکه ته او غیرت. پام! دویم ځل لاس پورته کېدا به دې و نه بخښم.

باتور کور ته لاړ، سایره د پلار غېږې ته ور لوېده، و یې ژړل. رحمدل پر ککرۍ ښکل کړه، سترګې یې له اوښکو ډکې شوې، و یې ویل:

–نور به مو غم ته نه ورکوم.

خپله لور یې تر لاس ونیوله، هوار شوي لیمڅي ته ورغلل. رحمدل وویل:

–سایرې بچکې! فرش کوچنی نه دی؟

نجلی په حیرانی ورته وکتل:

–نه شیرین اغا! ته او وروڼه مې هر وخت په همدې لیمڅي کېنئ.

رحمدل وخندل:

- خو ټول نه ورباندې ځاېږو.

سایرې خپل پلار ته کتل.

رحمدل وویل:

ــ هله لورې، تر ټولو لوی فرش راوړه، له دې وروسته به ټول یو ځای ډوډۍ خورو.

نجلی حیرانې سترګې ورته نیولې وې. باور یې نه راته.

رحمدل وخندل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

–لکه چې له خپل پلار سره يو ځای ډوډۍ خوند نه درکوي؟

د سايرې په سترګو کې اوښکې را ټولې شوې. کور ته يې منډه کړه.

رحمدل پر ليمڅي کېناست. سرې يې له تازه هوا وپړسول. له ځان سره يې وخندل. په لومړي ځل يې خپله خندا اورېده، خوند يې ترې واخيست، په زوره يې کړه. خندا يې په ونو کې را وګرځېده.

غرمې ته د انځرګل له کوره هم ډکه کاسه ښوروا راغله. اوږد دسترخوان هوار شو. رحمدل د خپلو وړو لوڼو لاسونه پر لښتي ور پرېمانځل. لوڼې يې دواړو خواوو ته کېنولې. د نجونو سترګې ځلېدلې. ټولو رحمدل ته په مينه کتل. له ډکو کاسو ګولې پورته شوې.

رحمدل په ډکه خوله وويل:

خوندوره ښوروا ده. ګوتې ورسره خوړل کېږي.

تر څنګ يې نيازۍ ته وکتل، د نيازۍ په غټو سترګو کې ځلا پرته وه. رحمدل د غوښې کاسه ور ښېرته کړه، پر پاستې يې څو مساوي برخې کېښودلې. کوکوګلې ته يې وويل:

–مخ واړوه!

ښځې په حيرانۍ ورته کتل.

رحمدل خبره تکرار کړه.

–ښځې مخ واړاوه.

رحمدل د غوښې پر يوه برخه ګوته کېښودله:

–دا يې د چا؟

–د زرمينې.

انځرګل هماغه برخه ورې نجلۍ ته ور نږدې کړه. دويمه، درېيمه او څلورمه برخه هم همداسې تقسيم شوې. رحمدل پر بله برخه ګوته کېښوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

-دا بې د چا؟

-ستا.

رحمدل تندی تریو کړ:

-دا خو صاف هډوکي دي.

ټولو ور وکتل. رحمدل غوښې ته وچې سترګې نیولې وې.

له هرې خوا د غوښې جوړې ګولې ورته را مخکې شوې. نیازی هم په ټیټ سر وړه ګوله ورته نیولې وه. رحمدل په خندا کې وویل:

-په خدای که بې ښکه هم وکم، دا د تاسې حق دی.

سایرې د پلار خېټه وګروله، رحمدل وخندل. وړې لور بې ګوله په خوله کې ور کېښوده. رحمدل د نیازی پر ګوتو ور پرېووت، په غاښونو کې بې د ځوانې ښځې له لاسه وړه ګوله ور پورته کړه. د کوکوګلې تندی تریو شو. رحمدل د کوکوګلې ټوله برخه غوښه په پاستې کې ونغاړله. مندې ته بې ځان جوړ کړ، خو واړه او غټ لاسونه ور ولوېدل. رحمدل خندل، غیرت، باتور او نجونو د خپلې مور برخه غوښه ور نه وړله. باغ ګډې خندا نیولی و.

ماسپښین جومات ته لاړ، له لمانځه وروسته بې غاړه صافه کړه، کلیوالو ته بې وویل چې د نجونو د مکتب جوړول ضروري دي.

په دېرشو کسانو کې بې لسو مخالفت وکړ، لسو بې خبره تایید کړه، لس نور بې فکر کولو ته وهڅول.

له لمانځه وروسته د خپلې واده شوې لور کور ته ورغی. و بې ژړل، له لور بې بخښنه وغوښته چې معتاد ته بې ورکړه. بیا بې له زوم سره خبرې وکړې، د معتادینو په شفاخانه کې بسترېدا ته بې قانع کړ. و بې ویل چې د تداوي ټول مصارف بې دی په غاړه اخلي.

له هغه ځایه بېرته کور ته راغی. غیرت ته بې وویل چې حاجي شمشېر خان او نور ملګري جومې ته را وغواړې. زوی بې په حیرانی ورته وویل چې مېلمستیا خو تېره شوه. خو رحمدل ور یاده کړه چې له دې وروسته به ټولې مېلمستاوې ساده وي. دی غواړي چې له خپلو ملګرو سره وغږېږي، پوه بې کړي چې نور دې دا وطن نه ورانوي، ځنګلونه دې نه وهي، کوکنار دې نه کري، غلا دې نه کوي... که بې ومنله ښه، که نه له داسې خلکو سره ملګرتیا، نه ملګرتیا.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماخستن ډودۍ بیا ټولو په ګډه وخوړه. تر خبرو خندا ډېره وه. وروسته نجونو خپلې نوې جامې، ټیکري او څپلۍ راواخیستل. هر څه یې خوښ وو، په لومړي ځل یې نظریه منل شوې وه. ارزښت ورکړل شوی و. د انسان په سترګه ورته کتل شوي وو. بیا د مکتب په باره کې سره غږېدلې. سترګو یې ځلا کوله، ځانونه یې د مکتب په سپین ټیکري او تورو جامو کې لیدل.

رحمدل راډیو ته لاس ور وغځاوه. د جنګ، وژنو او د وطن د وراني خبرو یې سترګې لندې کړې. ماخستن یې په کور کې جاینماز هوار کړ، د دعا په وخت کې یې د زړه له اخلاصه وویل:

–یا خدایه! ما وبخښې، زما مور او پلار وبخښې، ټول مسلمانان وبخښې. یا خدایه په داد دې راضي یم. نجونې او هلکان ټول راباندې ګران دي، قربان دې شم، نور به نو څه درنه غواړم! د ګل غوندې په ښکلو لوښو دې نازولی یم.

یو دم یې وژړل، و یې ویل:

–ښځې او نجونې مې ډېرې وځورولې. قول دی، نور به غم را نه و نه وینې. جامو، خوړو، درس، صحت...ته به یې پام کوم...یا خدایه! انځرګل مې هم تن او وجود دی، که خوار وي، زه به ورسره خوار یم، که بېعزته وي، زما نوم به ورسره یادېږي... یا ربه! ته خو لا ډېر عزت ورکړې.

یا خدایه! ښکلی وطن دې راکړی، پورته به واوره وخورې، له نیم ساعت پیاده مزل وروسته به د غنمو لو ووینې. ښکلې هوا، صافې اوبه، شین آسمان، ښایسته منظرې... خو موږ یې په قدر نه پوهېدو، وران مو کړ، ژمنه ده! خپل وطن مور ګڼم. په ابادۍ کې یې برخه اخلم... و مې بخښه، اول به د نجونو سوځېدلی مکتب جوړوم.

د نیازۍ کوټې ته ورغی، لومړی یې غاښونه پرېمانځل. بیا له نیازۍ لرې پرېووت.

یو دم غریو واخیست، له ښځې یې بخښنه وغوښته. و یې ویل چې تل یې په سپکو نومونو یاده کړې ده.

و یې ژړل، په ژړا کې یې وویل:

–اه رحمدله! ټکی رحم نه لرې، لور مې ناروغې مور ته نه ور پرېښودله. نیازۍ! سهار به دې پخپله په خپل موټر کې پلارګنۍ ته ورولم.

نیازۍ ورو په کمپله کې ور پټه شوه.

پیشو غلې شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپرلي وويل:

–پیشو. چټیاټ دې خلاص شول. په خیالي کیسو دې سربداله کړم.

پیشو وويل:

–چرګې او هیلۍ د یوې ورځې فکر را نه غوښت. ورته و مې وایه.

سپرلي وويل:

–له رحمدل دوی د دومره انسانیت تمه مه لره!

پیشو وويل:

–خو انسانیت اسانه دی، و دې لیدل! له رحمدله مې په خیال کې انسان جوړ کړ، رحمدل په یوه ورځ کې هم ځان او هم ټوله کورنۍ خوشاله کولای شي. نه زحمت غواړي او نه هم مصرف. مازې دې لږ ځان بدل کړي. خبرې دې نرمې کړي، مینه دې ورکړي، د نورو حقوق دې وپېژني. په وطن دې زړه وخوږوي، خپل دې يې وګڼي... بس! همدومره!

یو دم د نیازۍ کوکې پورته شوې.

هیلۍ په وارخطایي وویل:

–څه خبره ده؟

پیشو وويل:

–رحمدل به بیا ښځه تر سوکانو لاندې کړې وي. په مرداره خوله مچکه ترې غواړي.

سپرلي وويل:

ــ نه مې درته ویل چې له رحمدل دوی د انسانیت تمه مه لره! دا خلک خدای که سم کې. پېړۍ، پېړۍ به همداسې ژوند کړي.هیڅ تغیر نه مني.

پیشو بام ته وخته. پر دېوال کېناسته. سپوږمۍ يې تر تېرو غوړونو یو ګز پورته ولاړه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو د لوځو غرونو سپېرو څوکو ته وکتل، لاندې راغله، د غره په لمنو کې خړ پړ، شکېدلي کورونه پراته وو. کنډ و کپر پاخه سړک ته یې وکتل، لوی پل پر ملا مات و. د برق پایې ړنګې وې، سوځېدلی مکتب تک تور ښکارېده. هدیره تر کلي غټه وه، د وهل شویو ونو زاړه مونډان سپېره وو...

د پیشو سترګې ډکې شوې. سړه ساه یې وایسته. و یې ویل:

-اخ! وطنه! په تا کې میلیونونه رحمدل دوی اوسي. کاشکې یې خپل ګڼلئ، کاشکې دې په قدر پوهېدای، کاشکې یې ستا د درلودلو لیاقت درلودای. کاشکې، کاشکې، کاشکې...

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library